

MINISTERSTWO FINANSÓW

ANEKS DO RAPORTU ROCZNEGO 2016 DŁUG PUBLICZNY

Spis treści

1. PODSTAWY PRAWNE EMISJI SKARBOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (SPW).....	3
1.1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.....	3
1.2. Ustawa o finansach publicznych.....	3
1.3. Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie warunków emitowania poszczególnych typów SPW.....	3
1.4. Listy emisyjne SPW.....	3
2. RYNEK PIERWOTNY SPW.....	3
2.1. Sprzedaż SPW na rynku krajowym.....	3
2.1.1. System Dealerów Skarbowych Papierów Wartościowych (DSPW).....	3
2.1.1.1. Rynek elektroniczny Treasury BondSpot Poland.....	4
2.1.2. Sprzedaż SPW na przetargach.....	5
2.1.3. Przetargi zamiany obligacji skarbowych.....	7
2.1.4. Przetargi odkupu SPW.....	7
2.2. Sprzedaż SPW w sieci sprzedaży detalicznej.....	8
2.3. Sprzedaż SPW na rynkach zagranicznych.....	9
2.3.1. Emisje SPW na rynkach zagranicznych.....	10
2.3.2. Przetarg odkupu SPW wyemitowanych na rynkach zagranicznych.....	12
3. RYNEK WTÓRNY SPW.....	12
3.1. Rynek wtórny bonów skarbowych.....	12
3.2. Rynek wtórny obligacji skarbowych.....	12
3.3. Rynek wtórny SPW wyemitowanych na rynkach zagranicznych.....	14
3.4. Transakcje typu Sell-Buy-Back z Bankiem Gospodarstwa Krajowego.....	14
4. ZADŁUŻENIE SKARBU PAŃSTWA.....	14
5. STRUKTURA INSTYTUCJONALNA RYNKU SPW.....	18
5.1. Użyteczne adresy.....	18

Spis tabel

Tabela 1. Podmioty kandydujące do pełnienia funkcji DSPW na rok 2016, pełniące funkcje DSPW w roku 2016, kandydujące do pełnienia funkcji DSPW na rok 2017, pełniące funkcje DSPW w roku 2017 oraz kandydujące do pełnienia funkcji DSPW na rok 2018.....	4
Tabela 2. Charakterystyka hurtowych SPW.....	5
Tabela 3. Schemat przebiegu przetargu sprzedaży i przetargu uzupełniającego SPW w dniu „T”.....	5
Tabela 4. Wyniki przetargów obligacji hurtowych w 2016 roku (mln zł).....	6
Tabela 5. Wyniki przetargów bonów skarbowych w 2016 roku (mln zł).....	6
Tabela 6. Schemat przebiegu przetargu zamiany obligacji w dniu „T”.....	7
Tabela 7. Wyniki przetargów zamiany obligacji skarbowych oraz zakupów gotówkowych w 2016 roku (mln zł).....	7
Tabela 8. Schemat przebiegu przetargu odkupu SPW w dniu „T”.....	8
Tabela 9. Sprzedaż obligacji oszczędnościowych w 2016 roku (mln zł).....	8
Tabela 10. Sprzedaż obligacji oszczędnościowych o oprocentowaniu stałym w 2016 roku (mln zł).....	8
Tabela 11. Sprzedaż obligacji oszczędnościowych o oprocentowaniu zmiennym w 2016 roku (mln zł).....	9
Tabela 12. Sprzedaż obligacji oszczędnościowych indeksowanych stopą inflacji w 2016 roku (mln zł).....	9
Tabela 13. Sprzedaż rodzinnych obligacji oszczędnościowych indeksowanych stopą inflacji w 2016 roku (mln zł).....	9
Tabela 14. Obligacje zagraniczne wyemitowane na rynek międzynarodowy do 2016 roku (pozostające w obrocie).....	10
Tabela 15. Schemat przebiegu przetargu odkupu obligacji zagranicznych w dniu „T”.....	12
Tabela 16. Wyniki przetargów odkupu obligacji zagranicznych w 2016 roku.....	12
Tabela 17. Wartość i liczba transakcji na nieregulowanym rynku wtórnym obligacji skarbowych w 2016 roku (mln zł).....	12
Tabela 18. Wartość i liczba transakcji na nieregulowanym rynku wtórnym stałokuponowych obligacji skarbowych w 2016 roku (mln zł).....	13
Tabela 19. Zadłużenie Skarbu Państwa według kryterium miejsca emisji w układzie według instrumentów (nominał, mln zł).....	14
Tabela 20. Zadłużenie Skarbu Państwa w układzie podmiotowym (nominał, mln zł).....	15
Tabela 21. Zadłużenie Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji oraz faktycznych terminów wykupu (nominał, mln zł).....	15
Tabela 22. Zadłużenie sektora finansów publicznych wg kryterium miejsca emisji (nominał, mln zł).....	16
Tabela 23. Zadłużenie sektora finansów publicznych wg kryterium rezydenta (nominał, mln zł).....	16
Tabela 24. Zadłużenie sektora finansów publicznych – przed konsolidacją (nominał, mln zł).....	17
Tabela 25. Zadłużenie sektora finansów publicznych – po konsolidacji (nominał, mln zł).....	17
Tabela 26. Informacja o zadłużeniu w relacji do PKB.....	17
Tabela 27. Różnice pomiędzy PDP a długiem sektora instytucji rządowych i samorządowych (nominał, mln zł).....	17

Spis wykresów

Wykres 1. Wartość i liczba transakcji na nieregulowanym rynku wtórnym obligacji skarbowych w 2016 roku (mln zł).....	13
Wykres 2. Wartość i liczba transakcji na nieregulowanym rynku wtórnym stałokuponowych obligacji skarbowych w 2016 roku (mln zł).....	13
Wykres 3. Rentowność obligacji stałokuponowych na rynku wtórnym w 2016 roku (rentowność kupna na koniec miesiąca).....	14

1. PODSTAWY PRAWNE EMISJI SKARBOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (SPW).

1.1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 1997 roku Nr 78, poz. 483) ustanawia m. in.:

- a) zakaz zaciągania pożyczek lub udzielania gwarancji i poręczeń finansowych, w następstwie których państwowy dług publiczny przekroczy 60% wartości rocznego PKB,
- b) zakaz finansowania deficytu budżetowego przez bank centralny.

1.2. Ustawa o finansach publicznych.

Ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 roku (Dz. U. z 2016 roku poz. 1870, z późn. zm.) jest podstawowym aktem prawnym regulującym zasady emisji SPW określającym m.in.:

- a) szczegółowe procedury ostrożnościowe i sanacyjne dotyczące budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz udzielania gwarancji i poręczeń uruchamiane w sytuacji, gdy relacja państwowego długu publicznego do PKB przekroczy poziom 55% oraz 60%,
- b) obowiązek przygotowania przez Ministra Finansów¹ czteroletniej strategii zarządzania długiem Skarbu Państwa oraz oddziaływania na państwowy dług publiczny,
- c) podmioty uprawnione do emisji SPW – jedynym podmiotem uprawnionym do emisji SPW opiewających na świadczenia pieniężne jest Minister Finansów¹, inne rodzaje SPW (instrumenty udziałowe) mogą być emitowane przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Finansów¹,
- d) podział SPW ze względu na okres zapadalności na:
 - krótkoterminowe: bony skarbowe, oferowane do sprzedaży w kraju z dyskontem i wykupywane według wartości nominalnej – okres zapadalności tych instrumentów wynosi do 364 dni (włącznie),
 - długoterminowe: obligacje skarbowe oferowane do sprzedaży tak w kraju jak i za granicą, w przypadku których zysk inwestora wynika z dyskonta lub/i odsetek – okres zapadalności tych instrumentów jest nie krótszy niż jeden rok (365 dni).

1.3. Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie warunków emitowania poszczególnych typów SPW.

Na podstawie ustawy o finansach publicznych Minister Finansów wydał następujące rozporządzenia regulujące zasady emisji SPW:

- a) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 sierpnia 2013 roku w sprawie warunków emitowania obligacji skarbowych oferowanych w sprzedaży hurtowej (Dz. U. z 2013 roku poz. 1089),
- b) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 sierpnia 2013 roku w sprawie warunków emitowania bonów skarbowych (Dz. U. z 2013 roku poz. 1088),
- c) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 grudnia 2010 roku w sprawie warunków emitowania obligacji skarbowych oferowanych na rynkach zagranicznych (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1884),
- d) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 grudnia 2010 roku w sprawie warunków emitowania obligacji skarbowych oferowanych w sieci sprzedaży detalicznej (Dz. U. z 2010 roku Nr 237, poz. 1573),
- e) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 grudnia 2010 roku w sprawie warunków emitowania obligacji skarbowych przeznaczonych na zamianę zobowiązań Skarbu Państwa (Dz. U. z 2010 roku Nr 237, poz. 1574).

W wymienionych powyżej rozporządzeniach zostały zdefiniowane uprawnienia Ministra Finansów dotyczące określania szczegółowych warunków emisji SPW w poszczególnych segmentach rynku finansowego.

Określają one ogólne warunki konstrukcji instrumentów, procedury sprzedaży, obsługi oraz wykupu (w tym odkupu i przedterminowego wykupu) SPW a także definiują grupy inwestorów, którym mogą być one oferowane.

1.4. Listy emisyjne SPW.

Szczegółowe warunki poszczególnych emisji SPW takie jak: data wykupu, rodzaj oprocentowania, waluta emisji i maksymalna jej wartość są określane każdorazowo w listach emisyjnych wydawanych przez Ministra Rozwoju i Finansów.

Podanie listu emisyjnego do publicznej wiadomości, na stronach internetowych Ministerstwa Finansów, jest warunkiem dojścia emisji do skutku.

2. RYNEK PIERWOTNY SPW.

2.1. Sprzedaż SPW na rynku krajowym.

Sprzedaż SPW na rynku krajowym jest realizowana za pośrednictwem agentów emisji działających na podstawie odrębnych umów zawartych z Ministrem Finansów¹. Za sprzedaż SPW przeznaczonych dla inwestorów instytucjonalnych – obligacji skarbowych i bonów skarbowych oferowanych na przetargach odpowiedzialny jest Narodowy Bank Polski. Emisja instrumentów dedykowanych inwestorom indywidualnym – obligacji detalicznych, w tym obligacji oszczędnościowych leży w gestii PKO Banku Polskiego S.A.

2.1.1. System Dealerów Skarbowych Papierów Wartościowych (DSPW).

Od początku 2003 roku z przywileju nabywania SPW na przetargach mogą korzystać wyłącznie podmioty posiadające status Dealera Skarbowych Papierów Wartościowych (DSPW)². System DSPW został powołany do życia w celu zapewnienia bezpieczeństwa finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, poprawy płynności, przejrzystości i efektywności rynku SPW.

Uczestnicy systemu.

Podmiotami uprawnionymi do ubiegania się w o status DSPW są polskie i zagraniczne banki oraz inne podmioty spełniające wymogi określone w Regulaminie pełnienia funkcji DSPW. W roku 2016 funkcję DSPW pełniło 14 podmiotów wyłonionych w procedurze konkursowej trwającej od 1 października 2014 roku do 30 września 2015 roku. Reguły konkursu i kryteria, w oparciu o które przyznano status DSPW precyzował [Regulamin pełnienia funkcji DSPW z 12 września 2014 roku](#). W okresie 1 października 2015 roku – 30 września 2016 roku trwał konkurs na

¹ Od 28 września 2016 r. Minister Rozwoju i Finansów

² Prawo do uczestniczenia w przetargach SPW posiada również Bank Gospodarstwa Krajowego na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 sierpnia 2013 r. w sprawie warunków emitowania obligacji skarbowych oferowanych w sprzedaży hurtowej oraz rozporządzenia z dnia 30 sierpnia 2013 r. w sprawie warunków emitowania bonów skarbowych.

pełnienie funkcji DSPW w 2017 roku. Jego reguły, w tym zasady wyboru DSPW, regulował [Regulamin pełnienia funkcji DSPW z 15 września 2015 roku](#). 1 października 2016 roku rozpoczął się konkurs na pełnienie funkcji DSPW w roku 2018. Konkurs toczy się w oparciu o [Regulamin pełnienia funkcji DSPW z 12 września 2016 roku](#).

Tabela 1. Podmioty kandydujące do pełnienia funkcji DSPW na rok 2016, pełniące funkcje DSPW w roku 2016, kandydujące do pełnienia funkcji DSPW na rok 2017, pełniące funkcje DSPW w roku 2017 oraz kandydujące do pełnienia funkcji DSPW na rok 2018.

Nazwa podmiotu	Kandydat na DSPW na rok 2016	DSPW w roku 2016	Kandydat na DSPW na rok 2017	DSPW w roku 2017	Kandydat na DSPW na rok 2018
Bank Handlowy w Warszawie S.A.	✓	✓	✓	✓	✓
Bank Millennium SA	✓	✓	✓	✓	✓
Bank PEKAO S.A.	✓	✓	✓	✓	✓
Bank Zachodni WBK S.A.	✓	✓	✓	✓	✓
Barclays Bank plc	✓	✓	✓	✓	✓
BNP Paribas SA	✓	✓	✓	✓	✓
mBank S.A.	✓	✓	✓	✓	✓
Deutsche Bank Polska S.A./ Deutsche Bank AG*	✓	✓	✓	✓	✓
Erste Group Bank AG	✓	✓	✓	✓	✓
Goldman Sachs International	✓	✓	✓	✓	✓
HSBC Bank plc	✓	✓	✓	✓	✓
ING Bank Śląski S.A.	✓	✓	✓	✓	✓
PKO BP SA	✓	✓	✓	✓	✓
Raiffeisen Bank Polska S.A.	✓	✓	✓	✓	✓
Société Générale S.A. Oddział w Polsce	✓	✓	✓	✓	✓
J.P. Morgan Securities plc	✓	✓	✓	✓	✓

* Do 31 grudnia 2015 roku Deutsche Bank Polska S.A., od 1 stycznia 2016 roku Deutsche Bank AG, stosownie do decyzji Ministra Finansów z 30 grudnia 2015 roku.

Kryteria wyboru podmiotów w konkursie na DSPW na rok 2017:

- 1) aktywność DSPW na rynku pierwotnym (waga 40%), tj. procentowy udział w łącznej, ważonej wartości nominalnej SPW sprzedanych na przetargach sprzedaży, przetargach uzupełniających, przetargach zamiany i przetargach bonów skarbowych w trakcie danego okresu konkursowego,
- 2) aktywność na rynku wtórnym (waga 40%), tj. jakość kwotowania SPW na Rynku elektronicznym,
- 3) współpraca z Ministrem (waga 20%), w szczególności:
 - a. doradztwo w zakresie polityki emisyjnej, w szczególności konsultacje dotyczące ramowego określania wielkości podaży na poszczególnych przetargach,
 - b. przekazywanie bieżących analiz sytuacji na rynkach finansowych,
 - c. jakość kwotowań SPW oraz innych instrumentów finansowych podawanych na żądanie Ministra,
 - d. inne działania, w szczególności mające na celu realizację zobowiązań określonych w §6 ust. 1 Regulaminu.

Obowiązki DSPW w roku 2016:

- 1) uczestniczenie w przetargach sprzedaży obligacji skarbowych,
- 2) nabycie nie mniej niż określony na dany rok kalendarzowy minimalny wymagany procentowy udział w łącznej ważonej wartości nominalnej SPW sprzedanych na przetargach sprzedaży, przetargach uzupełniających, przetargach zamiany i przetargach bonów skarbowych w trakcie danego okresu konkursowego (wagi: 0,5 dla SPW o terminie do wykupu poniżej 4 lat, 1,5 dla SPW o terminie do wykupu równym lub dłuższym od 4 lat),
- 3) podawanie cen kupna i sprzedaży wszystkich wskazanych przez Ministra Rozwoju i Finansów emisji bazowych obligacji skarbowych na Rynku elektronicznym (Treasury BondSpot Poland) przez minimum 5 godzin dziennie,
- 4) uczestniczenie w sesjach fixingowych SPW, organizowanych przez NBP za pośrednictwem organizatora Rynku elektronicznego (BondSpot S.A.) w celu wyznaczania cen informacyjnych, zgodnie z *Regulaminem Fixingu* określonym przez NBP wspólnie z Ministrem Rozwoju i Finansów, dla emisji wskazanych przez Ministra Rozwoju i Finansów,
- 5) podawanie dwustronnych kwotowań SPW na każde żądanie Ministra Rozwoju i Finansów,
- 6) współpraca z Ministrem Rozwoju i Finansów w zakresie budowy przejrzystego, płynnego i efektywnego rynku SPW,
- 7) działanie na rzecz rozszerzenia bazy inwestorów nabywających SPW,
- 8) promowanie rynku SPW,
- 9) rzetelne wypełnianie obowiązków wynikających z uczestnictwa w systemach depozytowych.

Uprawnienia podmiotów posiadających status DSPW w roku 2016:

- 1) wyłączne prawo do składania ofert na przetargach SPW,
- 2) wyłączność lub preferencje w zakresie przeprowadzania indywidualnych operacji z Ministrem Rozwoju i Finansów dotyczących transakcji warunkowych typu repo, buy-sell back, transakcji zabezpieczających, transakcji związanych z emisjami prywatnymi (ang. private placement), transakcji związanych z emisjami zagranicznymi, innych transakcji rynku finansowego określonych przez Ministra Rozwoju i Finansów,
- 3) uczestnictwo w regularnych spotkaniach z przedstawicielami Ministra Rozwoju i Finansów organizowanych w celu omawiania polityki emisyjnej Ministra Rozwoju i Finansów, planów finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, sytuacji na rynkach finansowych, wspólnego rozwiązywania problemów merytorycznych oraz organizacyjno-technicznych związanych z organizacją i funkcjonowaniem rynku SPW oraz systemu DSPW,
- 4) używanie, w okresie obowiązywania umowy o pełnienie funkcji DSPW, tytułu Dealer Skarbowych Papierów Wartościowych.

2.1.1.1. Rynek elektroniczny Treasury BondSpot Poland.

Na podstawie umowy podpisanej z Ministrem Finansów od 1 marca 2002 roku organizatorem wtórnego nieregulowanego obrotu SPW na platformie elektronicznej była Centralna Tabela Ofert S.A. W listopadzie 2004 roku pierwotną wersję platformy - Elektroniczny Rynek Skarbowych Papierów Wartościowych – zastąpił rynek MTS Poland, działający w oparciu o platformę Telematico (obecnie TradelImpact). Zmiana ta była wynikiem aliansu strategicznego spółki CeTO S.A. z włoską spółką MTS SpA, organizującą elektroniczne rynki w kilkunastu krajach europejskich. Rozpoczęcie

funkcjonowania rynku MTS Poland umożliwiło działanie na platformie elektronicznej bankom zagranicznym. Po wycofaniu się MTS SpA w 2009 roku większościowym udziałowcem spółki stała się Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie. Od 1 września 2009 roku spółka funkcjonuje pod zmienioną nazwą - BondSpot S.A., a elektroniczny rynek obrotu SPW od początku 2010 roku działa jako Treasury BondSpot Poland. 31 grudnia 2016 roku na rynku Treasury BondSpot Poland działały 33 podmioty, w tym 21 o statusie Market Makera, 5 o statusie Market Taker a oraz 7 o statusie Inwestora Instytucjonalnego.

2.1.2. Sprzedaż SPW na przetargach.

SPW (obligacje i bony skarbowe) oferowane na przetargach organizowanych przez Narodowy Bank Polski są adresowane do grupy inwestorów instytucjonalnych i potocznie określane jako "hurtowe". Pełnią one podstawową rolę w zaspokajaniu pożyczkowych potrzeb budżetu państwa. Charakterystyczną cechą rynku hurtowego SPW jest relatywnie wysoka wartość nominalna oferowanych instrumentów, wynosząca 1.000 zł w przypadku obligacji oraz 10.000 zł w przypadku bonów skarbowych.

Bezpośredni dostęp do przetargów w NBP jest zarezerwowany wyłącznie dla podmiotów posiadających status DSPW oraz dla Banku Gospodarstwa Krajowego – pozostali inwestorzy zainteresowani nabyciem tych papierów muszą skorzystać z pośrednictwa DSPW. Podstawowe cechy tych instrumentów zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 2. Charakterystyka hurtowych SPW.

	Obligacje hurtowe	Bony skarbowe
Forma emisji	Zdematerializowany papier wartościowy na okaziciela, przechowywany w formie zapisu magnetycznego	
Depozyt	Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.	Rejestr Papierów Wartościowych NBP
Wartość nominalna	1.000 zł	10.000 zł
Termin do wykupu	Od 2 do 30 lat	Od 1 do 52 tygodni oraz od 1 do 90 dni
Dostęp do rynku pierwotnego	DSPW + BGK	
Regulacje dotyczące obrotu	Hurtowe SPW mogą być przedmiotem swobodnego obrotu pomiędzy rezydentami i nierezydentami, będącymi osobami prawnymi lub fizycznymi oraz spółkami nie posiadającymi osobowości prawnej przy zachowaniu warunków wynikających z przepisów regulujących obrót dewizowy, a także publiczny obrót papierami wartościowymi.	
Rynek wtórny	Międzybankowy rynek nieregulowany, elektroniczna platforma obrotu Treasury BondSpot Poland, Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., rynek regulowany tworzony przez BondSpot S.A	Międzybankowy rynek nieregulowany, elektroniczna platforma obrotu Treasury BondSpot Poland

Na początku każdego roku Minister Rozwoju i Finansów publikuje kalendarz emisji na najbliższe 12 miesięcy, zawierający wstępne informacje o datach planowanych przetargów oraz rodzajach oferowanych papierów.

Kalendarz ten oraz wszystkie informacje dotyczące szczegółowych warunków przetargów SPW są publikowane w serwisie internetowym Ministerstwa Finansów www.finanse.mf.gov.pl oraz w serwisach informacyjnych REUTERS [strona PLMINFIN] i BLOOMBERG [strona PLMF]. Następnie Minister Rozwoju i Finansów publikuje szczegółowe kwartalne i miesięczne plany przetargów SPW, zawierające daty wykupu oferowanych papierów, daty rozliczenia przetargów oraz określone w formie przedziału wartości podaży poszczególnych instrumentów. Ostateczna informacja o organizacji przetargu SPW jest publikowana na dwa dni przed aukcją obligacji skarbowych i na jeden dzień przed przetargiem bonów.

Przetargi sprzedaży obligacji i bonów skarbowych są przeprowadzane w formule przetargu jednej ceny (ang. uniform price auction).

Oferty zakupu SPW są przesyłane przez DSPW do Narodowego Banku Polskiego do godziny 11:00 w dniu przetargu. Po upływie terminu składania ofert Minister Rozwoju i Finansów podejmuje decyzję o wysokości ceny minimalnej dla SPW o danym terminie wykupu.

Wszyscy uczestnicy przetargu, których oferty zostają przyjęte, płacą za nabyte papiery wartościowe jednolitą cenę równą najniższej cenie spośród zaakceptowanych ofert. Oferty zawierające ceny wyższe od ceny minimalnej są akceptowane w całości zaś oferty z ceną równą cenie minimalnej mogą zostać przyjęte z zastosowaniem redukcji ofert lub w całości.

Każdy uczestnik przetargu sprzedaży może złożyć jedną ofertę niekonkurencyjną. Oferty niekonkurencyjne to deklaracje zakupu, w których inwestorzy określają jedynie ilość papierów, które są gotowi nabyć bez podawania ich ceny. Inwestorzy składający oferty niekonkurencyjne płacą za zakupione papiery cenę równą cenie minimalnej ustalonej na danym przetargu. Obecnie udział ofert niekonkurencyjnych w łącznej wartości sprzedaży na danym przetargu wynosi 15%.

Minister Rozwoju i Finansów posiada prawo do zorganizowania (nie później niż następnego dnia po przetargu sprzedaży) przetargu uzupełniającego o wartości wynoszącej maksymalnie 20% podaży SPW oferowanych na przetargu sprzedaży. W przetargu uzupełniającym mogą brać udział wszyscy DSPW oraz bank BGK bez względu na to czy dany podmiot złożył ofertę zakupu na przetargu sprzedaży – oferty uczestników przetargu uzupełniającego, którzy nie dokonali zakupów na przetargu sprzedaży są realizowane w drugiej kolejności po zaspokojeniu popytu podmiotów, które nabyły SPW w ramach przetargu sprzedaży. Zakup papierów na przetargu uzupełniającym odbywa się po minimalnej cenie ustalonej na przetargu sprzedaży.

Na wszystkich typach przetargów stosowana jest zasada zaokrąglania ofert zredukowanych do najbliższej od góry wielokrotności 1000 sztuk w przypadku obligacji i 10 sztuk w przypadku bonów skarbowych. Liczba papierów w ofercie po redukcji i zaokrągleniu nie może być większa od liczby papierów określonej w ofercie. Schemat przebiegu przetargu sprzedaży i przetargu uzupełniającego SPW przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Schemat przebiegu przetargu sprzedaży i przetargu uzupełniającego SPW w dniu „T”.

	Obligacje hurtowe	Bony skarbowe
PRZETARG SPRZEDAŻY		
Agent emisji	Narodowy Bank Polski	
Uczestnicy przetargu	DSPW + BGK	
Format przetargu	Przetarg jednej ceny – każdy uczestnik przetargu nabywa SPW po minimalnej cenie zaakceptowanej na przetargu	
Publikacja komunikatu o przetargu	Dzień „T-2”, godzina 15:00	Dzień „T-1”, godzina 15:00
Termin składania ofert	Dzień „T”, godzina 11:00	Dzień „T”, godzina 11:00
Minimalna wartość nominalna oferty	1.000.000 zł	100.000 zł
Publikacja wyników przetargu	Dzień „T”, godzina 11:30	Dzień „T”, godzina 11:30
Termin zapłaty za nabyte SPW¹⁾	Dzień „T+2”, godzina 12:30	Dzień „T+2”, godzina 14:00

	Obligacje hurtowe	Bony skarbowe
PRZETARG UZUPELNIĄCY		
Agent emisji	Narodowy Bank Polski	
Uczestnicy przetargu ²⁾	DSPW + BGK	
Format przetargu	Przetarg jednej ceny – każdy uczestnik przetargu nabywa SPW po cenie minimalnej ustalonej na przetargu sprzedaży	
Publikacja komunikatu o przetargu	Dzień „T”, godzina 12:30	Dzień „T”, godzina 12:30
Termin składania ofert na przetarg	Dzień „T”, godzina 13:30	Dzień „T”, godzina 13:30
Publikacja wyników przetargu	Dzień „T”, godzina 13:45	Dzień „T”, godzina 13:45
Termin zapłaty za nabyte SPW ¹⁾	Dzień „T+2”, godzina 12:30	Dzień „T+2”, godzina 14:00

¹⁾ data zapłaty za SPW wyemitowane w ramach przetargu sprzedaży przypada z reguły dwa dni po dacie przetargu - w uzasadnionych przypadkach Minister Rozwoju i Finansów ma prawo wyznaczyć inny termin

²⁾ oferty uczestników przetargu uzupełniającego, którzy nie dokonali zakupów na przetargu sprzedaży są realizowane w drugiej kolejności po zaspokojeniu popytu podmiotów, które nabyły SPW na przetargu sprzedaży

Tabela 4. Wyniki przetargów obligacji hurtowych w 2016 roku (mln zł).

Data przetargu	Seria	Typ obligacji	Data wykupu	Kupon	Podaż		Popyt	Sprzedaż	Rentowność	Przetarg uzupełniający			Sprzedaż łącznie	
					Min.	Maks.				Podaż	Popyt	Sprzedaż		
07.01.2016	PS0421	5-letnie o oproc. stałym	25.04.2021	2,00%	2.500	4.500	7.240	4.555	2,382%	nie zorganizowano			4.555	
28.01.2016	OK1018	2-letnie zerokuponowe	25.10.2018	0,00%	5.000	8.000	4.874	3.353	1,680%	nie zorganizowano			3.353	
	WZ0120	5-letnie o oproc. zmiennym	25.01.2020	zmienny			3.762	2.696	-				2.696	
04.02.2016	WZ0126	10-letnie o oproc. zmiennym	25.01.2026	zmienny	4.500	7.500	3.265	2.025	-	1.000	2.204	1.002	2.025	
	OK1018	2-letnie zerokuponowe	25.10.2018	0,00%			5.956	3.643	1,665%	500	997	503	4.366	
18.02.2016	DS0726	10-letnie o oproc. stałym	25.07.2026	2,50%	4.000	6.000	5.664	3.863	3,168%	400	1.420	402	2.067	
	WZ0120	5-letnie o oproc. zmiennym	25.01.2020	zmienny			4.436	1.665	-	800	1.851	807	5.143	
03.03.2016	OK1018	2-letnie zerokuponowe	25.10.2018	0,00%	4.000	7.000	6.323	2.101	1,553%	700	1.805	700	2.801	
	DS0726	10-letnie o oproc. stałym	25.07.2026	2,50%			6.770	5.085	3,014%	500	737	501	5.586	
07.04.2016	OK1018	2-letnie zerokuponowe	25.10.2018	0,00%	3.000	6.000	2.638	1.636	1,558%	200	125	125	1.761	
	DS0726	10-letnie o oproc. stałym	25.07.2026	2,50%			6.246	4.436	2,896%	500	160	160	4.596	
21.04.2016	WZ0120	5-letnie o oproc. zmiennym	25.01.2020	zmienny	5.000	8.000	3.367	1.485	-	200	350	202	1.687	
	PS0721	5-letnie o oproc. stałym	25.07.2021	1,75%			8.225	6.433	2,320%	500	35	35	6.468	
05.05.2016	WZ0126	10-letnie o oproc. zmiennym	25.01.2026	zmienny	2.500	4.500	813	328	-	50	100	52	380	
	OK1018	2-letnie zerokuponowe	25.10.2018	0,00%			2.980	1.765	1,645%	nie zorganizowano			1.765	
25.05.2016	DS0726	10-letnie o oproc. stałym	25.07.2026	2,50%	2.000	4.000	4.119	2.939	3,134%	700	2.719	704	2.939	
	PS0721	5-letnie o oproc. stałym	25.07.2021	1,75%			6.700	2.987	2,454%	15	30	15	1.111	
09.06.2016	IZ0823	15-letnie indeksowane	25.08.2023	2,75%	3.000	4.000	1.759	1.096	1,156%	100	50	50	1.009	
	OK1018	2-letnie zerokuponowe	25.10.2018	0,00%			2.080	959	1,708%	500	257	257	3.313	
07.07.2016	DS0726	10-letnie o oproc. stałym	25.07.2026	2,50%	3.000	6.000	4.898	3.056	3,050%	nie zorganizowano			1.560	
	OK1018	2-letnie zerokuponowe	25.10.2018	0,00%			2.926	1.560	1,706%	3.930	2.658	2,923%	214	2.658
28.07.2016	WS0428	20-letnie o oproc. stałym	25.04.2028	2,75%	5.000	8.000	554	214	3,027%	nie zorganizowano			214	
	PS0721	5-letnie o oproc. stałym	25.07.2021	1,75%			8.961	5.030	2,327%	2.206	1.100	-	1.100	5.030
18.08.2016	WZ0126	10-letnie o oproc. zmiennym	25.01.2026	zmienny	5.000	8.000	2.256	1.821	-	nie zorganizowano			1.821	
	OK1018	2-letnie zerokuponowe	25.10.2018	0,00%			2.412	1.947	1,666%	4.968	3.844	2,114%	nie zorganizowano	
01.09.2016	PS0721	5-letnie o oproc. stałym	25.07.2021	1,75%	4.000	7.000	3.405	2.159	2,704%	nie zorganizowano			3.844	
	DS0726	10-letnie o oproc. stałym	25.07.2026	2,50%			2.871	1.749	1,647%	3.444	2.211	-	300	710
06.10.2016	WZ1122	5-letnie o oproc. zmiennym	25.11.2022	zmienny	3.000	6.000	4.390	3.028	2,791%	500	865	500	2.448	
	OK1018	2-letnie zerokuponowe	25.10.2018	0,00%			5.596	4.039	3,098%	700	320	320	4.359	
21.10.2016	DS0727	10-letnie o oproc. stałym	25.07.2027	2,50%	6.000	10.000	5.778	4.888	-	nie zorganizowano			4.888	
	WZ0121	5-letnie o oproc. zmiennym	25.01.2021	zmienny			5.229	4.383	2,499%	nie zorganizowano			4.383	
17.11.2016	PS0422	5-letnie o oproc. stałym	25.04.2022	2,25%	3.000	5.000	1.172	672	-	nie zorganizowano			672	
	WZ1122	5-letnie o oproc. zmiennym	25.11.2022	zmienny			3.665	2.890	3,017%	nie zorganizowano			2.890	
	PS0422	5-letnie o oproc. stałym	25.04.2022	2,25%			876	300	-	nie zorganizowano			300	
	WZ0126	10-letnie o oproc. zmiennym	25.01.2026	zmienny			1.001	459	-	nie zorganizowano			459	
							37.032	20.661		2.500	5.049	2.377	23.038	
							52.305	34.458		2.000	4.605	1.546	36.003	
							25.041	15.017		900	2.480	908	15.925	
							45.018	31.262		3.000	2.886	2.043	33.305	
							7.335	4.633		50	100	52	4.685	
							1.759	1.096		15	30	15	1.111	
							554	214		0	0	0	214	
RAZEM:							64.500	109.500	169.043	107.339	8.465	15.150	6.941	114.280

Plik zawierający wyniki przetargów skarbowych papierów wartościowych oraz operacji związanych z konwersją zobowiązań Skarbu Państwa znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa Finansów pod adresem: www.finanse.mf.gov.pl/dlug-publiczny/bony-i-obligacje-hurtowe/baza-transakcji.

Tabela 5. Wyniki przetargów bonów skarbowych w 2016 roku (mln zł).

Data przetargu	Rodzaj bonu	Data wykupu	Przetarg		Popyt	Sprzedaż	Rentowność	Przetarg uzupełniający			Sprzedaż łącznie
			Min.	Maks.				Podaż	Popyt	Sprzedaż	
18.01.2016	32T	31.08.2016	1.000	2.000	10.145	2.000	1,365%	400	1.620	400	2.400
15.02.2016	32T	28.09.2016	1.000	2.000	5.360	1.990	1,290%	400	700	400	2.390
14.03.2016	37T	30.11.2016	1.000	2.000	1.757	1.692	1,350%	-	-	-	1.692
RAZEM:			3.000	6.000	17.262	5.682		800	2.320	800	6.482

Plik zawierający wyniki wszystkich przetargów bonów skarbowych przeprowadzonych od 1991 roku znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa Finansów pod adresem: www.finance.mf.gov.pl/dlug-publiczny/bony-i-obligacje-hurtowe/baza-transakcji.

2.1.3. Przetargi zamiany obligacji skarbowych.

Operacja zamiany obligacji (ang. switching operation) polega na odkupie jednej serii obligacji przed terminem zapadalności, przy czym rozliczenie transakcji dokonywane jest poprzez wydanie dotychczasowemu posiadaczowi odkupywanego papieru obligacji innej serii – odkupione papiery podlegają umorzeniu. Operacja zamiany obligacji skarbowych jest w pełni operacją bezgotówkową. Wśród celów przyświecających prowadzeniu tego typu operacji przez Ministra Rozwoju i Finansów można wymienić między innymi:

- ograniczanie ryzyka refinansowania długu,
- powiększanie wartości poszczególnych emisji obligacji,
- zamykanie niewielkich oraz mało płynnych emisji obligacji rynkowych i nierynkowych,
- zarządzanie ryzykiem stopy procentowej.

Od dnia 1 października 2013 roku przetargi zamiany są przeprowadzane w formule jednej ceny. Na przetargu zamiany, Minister Rozwoju i Finansów ustala minimalną cenę zamiany, która jest ceną rozliczenia dla wszystkich przyjętych ofert na danej parze obligacji. Tak jak w przypadku przetargów sprzedaży każdy uczestnik może złożyć jedną ofertę niekonkurencyjną, w której określa jedynie liczbę zbywanych obligacji bez określania ceny papierów oferowanych przez Ministra Rozwoju i Finansów. Procentowy udział ofert tego typu w łącznej wartości odkupu jest określany w komunikatach o przetargu na zasadach analogicznych do przetargów sprzedaży (obecnie wynosi 15%).

Uczestnicy przetargu, którzy nabyli obligacje na przetargu zamiany, są uprawnieni do nabycia dodatkowych obligacji w liczbie stanowiącej różnicę pomiędzy sumą papierów danej serii nabytych przez uczestnika przetargu na przetargu zamiany, a najbliższą wielokrotnością 1000 (zakup gotówkowy).

Schemat przebiegu przetargu zamiany przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Schemat przebiegu przetargu zamiany obligacji w dniu „T”.

Agent emisji	Narodowy Bank Polski
Uczestnicy przetargu	DSPW + BGK
Format przetargu ¹⁾	Przetarg jednej ceny – Minister Rozwoju i Finansów ustala minimalną cenę zamiany, która jest ceną rozliczenia dla wszystkich przyjętych ofert na danej parze obligacji
Publikacja komunikatu o przetargu	Dzień „T-2”, godzina 15:00
Publikacja komunikatu z cenami zamiany	Dzień „T-1”, godzina 15:00
Termin składania ofert	Dzień „T”, godzina 11:00
Minimalna wartość nominalna oferty	1.000.000 zł
Publikacja wyników przetargu	Dzień „T”, godzina 12:00
Termin przyjęcia ofert zakupu gotówkowego	Dzień „T”, godzina 12:15
Publikacja wyników zakupu gotówkowego	Dzień „T”, godzina 12:30
Termin rozliczenia przetargu ²⁾	Dzień „T+2”, godzina 12:30

¹⁾ od dnia 1 października 2013 roku przetargi zamiany są przeprowadzane w formule jednej ceny, zamiast stosowanej poprzednio formuły wielu cen.
²⁾ data rozliczenia przetargu zamiany obligacji przypada z reguły dwa dni po dacie przetargu - w uzasadnionych przypadkach Minister Rozwoju i Finansów ma prawo wyznaczyć inny termin.

Tabela 7. Wyniki przetargów zamiany obligacji skarbowych oraz zakupów gotówkowych w 2016 roku (mln zł).

Data przetargu	Obligacje odkupywane			Obligacje sprzedawane				Seria	Data wykupu	Nominał
	Seria	Data wykupu	Odkup	Seria	Data wykupu	Sprzedaż				
						Zamiana	Zakup gotówkowy			
24.03.2016	PS0416	25.04.2016	4.806	WZ0120	25.01.2020	2.387	-	PS0416	25.04.2016	4.806
	OK0716	25.07.2016	1.805	PS0721	25.07.2021	5.222	-	OK0716	25.07.2016	1.805
	PS1016	25.10.2016	1.566	WZ0126	25.01.2026	981	-	PS1016	25.10.2016	8.768
			Razem:	8.177		Razem:	8.590	0,00	WZ0117	25.01.2017
22.09.2016	PS1016	25.10.2016	7.203	WZ0120	25.01.2020	2.809	-	PS0417	25.04.2017	2.175
	WZ0117	25.01.2017	4.161	PS0721	25.07.2021	5.941	-	DS1017	25.10.2017	4.588
	PS0417	25.04.2017	662	WZ0126	25.01.2026	3.990	-	Razem:		28.941
			Razem:	12.026		Razem:	12.740	0,00	OBLIGACJE SPRZEDANE	
03.11.2016	WZ0117	25.01.2017	1.858	OK1018	25.10.2018	2.227	3,14	OK1018	25.10.2018	2.230
	PS0417	25.04.2017	570	IZ0823	25.08.2023	155	-	OK0419	25.04.2019	5.482
	DS1017	25.10.2017	1.272	DS0727	25.07.2027	1.530	1,52	WZ0120	25.01.2020	5.196
			Razem:	3.699		Razem:	3.912	4,65	PS0721	25.07.2021
15.12.2016	WZ0117	25.01.2017	780	OK0419	25.04.2019	5.482	-	IZ0823	25.08.2023	155
	PS0417	25.04.2017	944	-	-	-	-	WZ0126	25.01.2026	4.971
	DS1017	25.10.2017	3.316	-	-	-	-	DS0727	25.07.2027	1.532
			Razem:	5.040		Razem:	5.482	0,00	Razem:	
RAZEM:		28.941			30.725	4,65				

2.1.4. Przetargi odkupu SPW.

Przetargi odkupu polegają na odkupie za gotówkę, przez Ministra Rozwoju i Finansów, hurtowych SPW przed ich terminem zapadalności. Instrument ten jest stosowany przez Ministra Rozwoju i Finansów dość rzadko – przetargi odkupu są organizowane w sytuacji występowania nadwyżek środków na centralnym rachunku budżetu państwa. Celem przetargów odkupu jest ograniczenie ryzyka refinansowania w miesiącach obciążonych znacznymi wykupami. Schemat przebiegu przetargu odkupu SPW przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Schemat przebiegu przetargu odkupu SPW w dniu „T”.

	Obligacje hurtowe	Bony skarbowe
Agent emisji	Narodowy Bank Polski	
Uczestnicy przetargu	DSPW + BGK	
Format przetargu	Przetarg wielu cen - każdy uczestnik przetargu zbywa SPW po cenie, którą zgłosił w ofercie	
Publikacja komunikatu o przetargu	Dzień „T-2”, godzina 15:00	Dzień „T-1”, godzina 15:00
Termin składania ofert	Dzień „T”, godzina 11:00	Dzień „T”, godzina 11:00
Minimalna wartość nominalna oferty	1.000.000 zł	100.000 zł
Publikacja wyników przetargu	Dzień „T”, godzina 11:30	Dzień „T”, godzina 11:30
Termin zapłaty za zbyte SPW ¹⁾	Dzień „T+2”, godzina 12:30	Dzień „T+2”, godzina 14:00

¹⁾ data zapłaty za SPW zbyte w ramach przetargu odkupu przypada z reguły dwa dni po dacie przetargu - w uzasadnionych przypadkach Minister Rozwoju i Finansów ma prawo wyznaczyć inny termin.

W 2016 roku nie zorganizowano przetargu odkupu obligacji skarbowych.

2.2. Sprzedaż SPW w sieci sprzedaży detalicznej.

W 2016 roku w ofercie skierowanej do nabywców indywidualnych znajdowały się następujące skarbowe obligacje oszczędnościowe:

- 2-letnie obligacje oszczędnościowe o oprocentowaniu stałym (serie **DOS**),
- 3-letnie obligacje oszczędnościowe o oprocentowaniu zmiennym (serie **TOZ**),
- 4-letnie obligacje oszczędnościowe indeksowane stopą inflacji (serie **COI**),
- 10-letnie obligacje oszczędnościowe indeksowane stopą inflacji (serie **EDO**),
- 6-letnie rodzinne obligacje oszczędnościowe indeksowane stopą inflacji (serie **ROS**),
- 12-letnie rodzinne obligacje oszczędnościowe indeksowane stopą inflacji (serie **ROD**).

W październiku 2016 r. wprowadzony został do oferty nowy rodzaj obligacji oszczędnościowych o oprocentowaniu indeksowanym stopą inflacji i nazwie skróconej **ROS** i **ROD**. 6-letnie (**ROS**) i 12-letnie (**ROD**) rodzinne obligacje oszczędnościowe skierowane są do osób otrzymujących świadczenie w ramach programu „Rodzina 500+”. Oprocentowanie obligacji rodzinnych, wyliczane jest w oparciu o stopę inflacji powiększoną o preferencyjną marżę, a odsetki są kapitalizowane, po każdym rocznym okresie odsetkowym.

Wartość nominalna jednej obligacji detalicznej wynosi 100 zł i umożliwia rozpoczęcie inwestycji w papiery rządowe osobom dysponującym relatywnie skromnymi funduszami. Obligacje detaliczne są sprzedawane za pośrednictwem agenta emisji (PKO Bank Polski S.A) w sieci ponad 1000 placówek w całym kraju, a ich nabycie jest również możliwe za pośrednictwem Internetu, konta „Inteligo” oraz telefonu.

Bieżące informacje o obligacjach skarbowych dla inwestorów indywidualnych znajdują się na stronach: www.obligacjeskarbowe.pl oraz www.finance.mf.gov.pl/dlug-publiczny/obligacje-detaliczne.

Obligacje oszczędnościowe (serie **DOS**, **TOZ**, **COI** i **EDO**) mogą być nabywane przez osoby fizyczne (rezydentów i nierezydentów) oraz przez stowarzyszenia, inne organizacje społeczne i zawodowe oraz fundacje wpisane do rejestru sądowego, a w przypadku nierezydentów, również wpisanych do innego rejestru urzędowego. Rodzinne obligacje oszczędnościowe (serie **ROS**, **ROD**) przeznaczone są wyłącznie dla beneficjentów programu Rodzina 500+. Sprzedaż każdej serii papierów oszczędnościowych trwa przez jeden miesiąc. Instrumenty te nie są przedmiotem obrotu na rynku wtórnym, mogą natomiast być przedstawiane emitentowi do przedterminowego wykupu. Odsetki, 2-letnich **DOS** i 10-letnich **EDO**, 6-letnich **ROS** i 12-letnich **ROD** podlegają rocznej kapitalizacji i są stawiane do dyspozycji inwestora w momencie wykupu (lub przedterminowego wykupu). Odsetki od obligacji 3-letnich **TOZ** wypłacane są co pół roku. Odsetki od obligacji 4-letnich **COI** wypłacane są co roku.

Wszystkie obligacje oszczędnościowe (z wyłączeniem emisji obligacji rodzinnych **ROS** i **ROD**) mogą być nabywane również w ramach Indywidualnego Konta Emerytalnego, dzięki czemu można uzyskać zwolnienie z podatku od zysków kapitałowych.

Plik zawierający dane dotyczące wyników sprzedaży oraz oprocentowania poszczególnych serii obligacji skarbowych oferowanych w sieci detalicznej znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa Finansów pod adresem: www.finance.mf.gov.pl/dlug-publiczny/obligacje-detaliczne/baza-transakcji.

Tabela 9. Sprzedaż obligacji oszczędnościowych w 2016 roku (mln zł).

Typ obligacji	Sprzedaż	w tym zamiana
2-letnie oszczędnościowe o oprocentowaniu stałym	3.546	1.564
3-letnie oszczędnościowe o oprocentowaniu zmiennym	207	93
4-letnie oszczędnościowe o oprocentowaniu indeksowanym	594	326
10-letnie oszczędnościowe o oprocentowaniu indeksowanym	283	56
6-letnie rodzinne oszczędnościowe o oprocentowaniu indeksowanym	1,6	-
12-letnie rodzinne oszczędnościowe o oprocentowaniu indeksowanym	1,6	-
RAZEM:	4.634	2.039

Tabela 10. Sprzedaż obligacji oszczędnościowych o oprocentowaniu stałym w 2016 roku (mln zł).

Obligacja	Okres sprzedaży		Sprzedaż	w tym zamiana	Cena emisyjna/zamiany (zł)	Oprocentowanie
	początek	koniec				
DOS0118	01.01.2016	31.01.2016	233	103	100,00/99,90	2,00%
DOS0218	01.02.2016	28.02.2016	503	328	100,00/99,60	2,00%
DOS0318	01.03.2016	31.03.2016	302	68	100,00/99,90	2,00%
DOS0418	01.04.2016	30.04.2016	260	60	100,00/99,90	2,00%
DOS0518	01.05.2016	31.05.2016	200	48	100,00/99,90	2,00%
DOS0618	01.06.2016	30.06.2016	165	55	100,00/99,90	2,00%
DOS0718	01.07.2016	31.07.2016	340	97	100,00/99,90	2,00%
DOS0818	01.08.2016	31.08.2016	227	78	100,00/99,90	2,00%
DOS0918	01.09.2016	30.09.2016	233	94	100,00/99,90	2,00%
DOS1018	01.10.2016	31.10.2016	691	491	100,00/99,70	2,00%
DOS1118	01.11.2016	30.11.2016	215	56	100,00/99,90	2,00%

Obligacja	Okres sprzedaży		Sprzedaż	w tym zamiana	Cena emisyjna/zamiany (zł)	Oprocentowanie
	początek	koniec				
DOS1218	01.12.2016	31.12.2016	179	87	100,00/99,90	2,00%
RAZEM:			3.546	1.564		

Tabela 11. Sprzedaż obligacji oszczędnościowych o oprocentowaniu zmiennym w 2016 roku (mln zł).

Obligacja	Okres sprzedaży		Sprzedaż	w tym zamiana	Cena (zł)	
	początek	koniec			emisyjna/zamiany	
TOZ0119	01.01.2016	31.01.2016	13	3	100,00/99,90	
TOZ0219	01.02.2016	28.02.2016	34	26	100,00/99,60	
TOZ0319	01.03.2016	31.03.2016	11	3	100,00/99,90	
TOZ0419	01.04.2016	30.04.2016	14	2	100,00/99,90	
TOZ0519	01.05.2016	31.05.2016	17	8	100,00/99,90	
TOZ0619	01.06.2016	30.06.2016	15	2	100,00/99,90	
TOZ0719	01.07.2016	31.07.2016	11	3	100,00/99,90	
TOZ0819	01.08.2016	31.08.2016	25	13	100,00/99,90	
TOZ0919	01.09.2016	30.09.2016	9	3	100,00/99,90	
TOZ1019	01.10.2016	31.10.2016	19	11	100,00/99,70	
TOZ1119	01.11.2016	30.11.2016	23	13	100,00/99,90	
TOZ1219	01.12.2016	31.12.2016	16	5	100,00/99,90	
RAZEM:			207	93		

Tabela 12. Sprzedaż obligacji oszczędnościowych indeksowanych stopą inflacji w 2016 roku (mln zł).

Obligacja	Okres sprzedaży		Sprzedaż	w tym zamiana	Cena (zł)	
	początek	koniec			emisyjna/zamiany	
COI0120	01.01.2016	31.01.2016	36	13	100,00/99,90	
COI0220	01.02.2016	28.02.2016	45	19	100,00/99,60	
COI0320	01.03.2016	31.03.2016	38	18	100,00/99,90	
COI0420	01.04.2016	30.04.2016	43	17	100,00/99,90	
COI0520	01.05.2016	31.05.2016	38	24	100,00/99,90	
COI0620	01.06.2016	30.06.2016	32	16	100,00/99,90	
COI0720	01.07.2016	31.07.2016	37	19	100,00/99,90	
COI0820	01.08.2016	31.08.2016	47	25	100,00/99,90	
COI0920	01.09.2016	30.09.2016	45	25	100,00/99,90	
COI1020	01.10.2016	31.10.2016	119	91	100,00/99,70	
COI1120	01.11.2016	30.11.2016	54	27	100,00/99,90	
COI1220	01.12.2016	31.12.2016	60	31	100,00/99,90	
RAZEM:			594	326		
EDO0126	01.01.2016	31.01.2016	34	9	100,00/99,90	
EDO0226	01.02.2016	28.02.2016	45	7	100,00/99,60	
EDO0326	01.03.2016	31.03.2016	17	2	100,00/99,90	
EDO0426	01.04.2016	30.04.2016	18	1	100,00/99,90	
EDO0526	01.05.2016	31.05.2016	19	4	100,00/99,90	
EDO0626	01.06.2016	30.06.2016	12	1	100,00/99,90	
EDO0726	01.07.2016	31.07.2016	19	9	100,00/99,90	
EDO0826	01.08.2016	31.08.2016	12	2	100,00/99,90	
EDO0926	01.09.2016	30.09.2016	12	2	100,00/99,90	
EDO1026	01.10.2016	31.10.2016	41	9	100,00/99,70	
EDO1126	01.11.2016	30.11.2016	25	2	100,00/99,90	
EDO1226	01.12.2016	31.12.2016	31	7	100,00/99,90	
RAZEM:			283	56		

Tabela 13. Sprzedaż rodzinnych obligacji oszczędnościowych indeksowanych stopą inflacji w 2016 roku (mln zł).

Obligacja	Okres sprzedaży		Sprzedaż	Cena emisyjna (zł)
	początek	koniec		
ROS1022	01.10.2016	31.10.2016	0,5	100,00
ROS1122	01.11.2016	30.11.2016	0,7	100,00
ROS1222	01.12.2016	31.12.2016	0,4	100,00
ROD1028	01.10.2016	31.10.2016	0,3	100,00
ROD1128	01.11.2016	30.11.2016	0,6	100,00
ROD1228	01.12.2016	31.12.2016	0,7	100,00
RAZEM:			3,2	

2.3. Sprzedaż SPW na rynkach zagranicznych.

Jednym z głównych celów sprzedaży polskich obligacji na rynkach zagranicznych jest ugruntowanie pozycji Polski na międzynarodowym rynku finansowym jako emitenta godnego zaufania. Znaczenie tych emisji jest również istotne z punktu widzenia finansowania pożyczkowych potrzeb budżetu państwa.

Obecność Polski na rynku międzynarodowym pozwala na dywersyfikację źródeł finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa oraz umożliwia dostęp do zagranicznych inwestorów instytucjonalnych posiadających poważne zasoby finansowe. Ponadto zagraniczne emisje polskich papierów rządowych stanowią punkt odniesienia (benchmark) dla polskich banków i przedsiębiorstw plasujących własne emisje instrumentów dłużnych na rynku międzynarodowym.

2.3.1. Emisje SPW na rynkach zagranicznych.

Emisje obligacji przeznaczonych na rynki zagraniczne organizowane są przez konsorcja zagranicznych instytucji finansowych, złożone z liczących się na rynku międzynarodowym banków inwestycyjnych. Minister Rozwoju i Finansów wybiera kierownika (-ów) konsorcjum, którego podstawowym obowiązkiem jest uplasowanie obligacji na rynku. Do zadań instytucji wchodzących w skład konsorcjum należy zebranie w drodze bezpośrednich kontaktów z potencjalnymi inwestorami zamówień na obligacje danej emisji. Na podstawie uzyskanych w ten sposób informacji dokonywana jest wycena papierów, co w przypadku emisji na rynku międzynarodowym oznacza ustalenie marży ponad rentowność instrumentów benchmarkowych o zbliżonym terminie zapadalności na danym rynku (lub odpowiedniej stopy swapowej). Wysokość premii odzwierciedla poziom ryzyka związanego z inwestowaniem w papiery danego emitenta.

W 2016 roku Ministerstwo Finansów przeprowadziło 9 emisji obligacji na rynkach zagranicznych. Poza klasycznymi emisjami na rynku euro i dolara amerykańskiego Ministerstwo Finansów zaoferowało także niestandardowe obligacje. W sierpniu sprzedano tzw. obligacje Panda nominowane w juanie chińskim. W listopadzie przeprowadzono emisję obligacji private placement, które były skierowane do konkretnych inwestorów, natomiast w grudniu jako pierwszy emitent rządowy zaoferowano zielone obligacje. Szczegóły wszystkich emisji pozostających w obiegu na koniec 2016 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Obligacje zagraniczne wyemitowane na rynek międzynarodowy do 2016 roku (pozostające w obrocie).

ISIN	Data emisji	Data zapadalności	Wartość nominalna	Waluta	Cena emisyjna (%)	Oprocentowanie w skali roku (%)	Częstotliwość płatności odsetek	Rentowność w dniu emisji (%)	Rynek plasowania emisji	Rejestracja	Kierownik konsorcjum emisyjnego
US731011AL69	03.07.1997	01.07.2017	100 mln	USD	99,299	stałe 7,750	półroczna	7,820	Yankee	Amerykańska Komisja Papierów Wartościowych	JP Morgan
XS0189021099	29.03.2004	29.03.2034	6.800 mln	JPY	100,000	stałe 2,6475	półroczna	2,6475	Private placement		Mizuho
XS0197118465	04.08.2004	04.08.2034	16.800 mln	JPY	100,000	stałe 3,220	półroczna	3,220	Private placement		Mizuho
XS0210314299	18.01.2005 / 06.04.2005* / 24.05.2005*	15.04.2020	5.250 mln (3.000 + 1.500* + 750*)	EUR	99,375 / 99,221* / 102,643*	stałe 4,200	roczna	4,250 / 4,262* / 3,961*	Euro	Giełda w Luksemburgu	BNP Paribas, Citigroup, DrKW
XS0211389753	04.02.2005	02.02.2035	500 mln	EUR	99,364	stałe 4,450	roczna	4,489	Private placement	Giełda w Luksemburgu	ABN Amro
XS0224427160	20.07.2005	20.07.2055	500 mln	EUR	98,999	stałe 4,250	roczna	4,299	Private placement	Giełda w Luksemburgu	Dexia, HSBC
US731011AQ56	19.10.2005	19.10.2035	100 mln	USD	100,000	stałe 5,408	półroczna	5,408	Globalny	Amerykańska Komisja Papierów Wartościowych + Giełda w Luksemburgu	JP Morgan, Lehman Brothers
JP561600A5B9	18.11.2005	18.02.2021	50.000 mln	JPY	100,000	stałe 2,240	półroczna	2,240	Samurai		Daiwa, Mizuho
JP561600B6B6	14.11.2006	13.11.2026	60.000 mln	JPY	100,000	stałe 2,620	półroczna	2,620	Samurai		Daiwa, Nomura
XS0282701514	18.01.2007	18.01.2022	1.500 mln	EUR	99,700	stałe 4,500	roczna	4,528	Euro	Giełda w Luksemburgu	Deutsche Bank, Societe Generale, UBS
CH0030644030	15.05.2007	15.05.2019	1.000 mln	CHF	101,262	stałe 3,250	roczna	3,203	Euro	Giełda w Szwajcarii	Credit Suisse, Unicredit
JP561600A7B5	16.11.2007	16.11.2037	50.000 mln	JPY	100,000	stałe 2,810	półroczna	2,810	Samurai		Daiwa, Mitsubishi UFJ
CH0039077687	21.04.2008	21.04.2017	250 mln	CHF	100,310	stałe 3,625	roczna	3,690	Euro	Giełda w Szwajcarii	Credit Suisse, Unicredit
XS0370378936	16.06.2008	16.06.2038	25.000 mln	JPY	100,000	stałe 3,300	półroczna	3,300	Private placement		Daiwa
XS0371500611	20.06.2008	20.06.2018	2.000 mln	EUR	99,865	stałe 5,625	roczna	5,643	Euro	Giełda w Luksemburgu	ABN Amro, Citigroup, HSBC
US731011AR30	15.07.2009 / 27.07.2009*	15.07.2019	2.850 mln (2.000 + 1.500* - 650**)	USD	99,788 / 99,786*	stałe 6,375	półroczna	6,404	Global	Amerykańska Komisja Papierów Wartościowych + Giełda w Luksemburgu	Barclays, Citigroup, HSBC
XS0458008496	15.10.2009	15.10.2019	500 mln	EUR	98,925	stałe 4,675	roczna	4,813	Private placement	Giełda w Luksemburgu	Deutsche Bank
XF000NS5EU2	15.10.2009	15.10.2024	410 mln	EUR	99,090	stałe 5,125	roczna	5,313	Registered bond		Deutsche Bank
XS0479333311	20.01.2010	20.01.2025	3.000 mln	EUR	98,795	stałe 5,250	roczna	5,369	Euro	Giełda w Luksemburgu	HSBC, ING, Societe Generale, UniCredit
XS0498285351	29.03.2010 / 17.01.2012*	29.03.2017	2.000 mln (1.250 + 750*)	EUR	99,384 / 98,284*	stałe 3,750	roczna	3,852 / 4,121*	Euro	Giełda w Luksemburgu	Barclays, Citigroup, HSBC
XS0543882095	23.09.2010 / 20.01.2011*	23.03.2021	2.000 mln (1.000 + 1.000*)	EUR	99,884 / 93,281*	stałe 4,000	roczna	4,016 / 4,853*	Euro	Giełda w Luksemburgu	Barclays, ING, Societe Generale, UniCredit
XS0581232187	26.01.2011 / 26.07.2011*	26.01.2026	28.000 mln (18.000 + 10.000*)	JPY	100,000	stałe 3,000	półroczna	3,000	Private placement		Nomura
US857524AA08	21.04.2011 / 14.06.2011*	21.04.2021	2.000 mln (1.000 + 1.000*)	USD	98,831 / 103,211*	stałe 5,125	półroczna	5,277 / 4,713*	Global	Amerykańska Komisja Papierów Wartościowych + Giełda w Luksemburgu	Citigroup, Goldman Sachs, RBS

ISIN	Data emisji	Data zapadalności	Wartość nominalna	Waluta	Cena emisyjna (%)	Oprocentowanie w skali roku (%)	Częstotliwość płatności odsetek	Rentowność w dniu emisji (%)	Rynek plasowania emisji	Rejestracja	Kierownik konsorcjum emisyjnego
	08.06.2011	08.06.2026	460	EUR	100,000	stałe 5,361	roczna	5,361	Registered bond		Commerzbank
US857524AB80	03.11.2011 / 02.02.2012*	23.03.2022	3.000 mln (2.000 + 1.000*)	USD	98,605 / 100,781*	stałe 5,000	półroczna	5,176 / 4,901*	Global	Amerykańska Komisja Papierów Wartościowych + Gielda w Luksemburgu	Citigroup, Deutsche Bank, HSBC
	24.02.2012	24.02.2022	527 mln	EUR	100	stałe 4,814	roczna	4,814	Registered bond		HSBC
CH0184250261	15.05.2012	15.05.2018	450 mln	CHF	100,217	stałe 2,250	roczna	2,310	Euro	Gielda w Szwajcarii	Credit Suisse, Deutsche Bank
JP561600AC58	30.05.2012	30.05.2017	25.000 mln	JPY	100	stałe 1,490	półroczna	1,490	Samurai		Daiwa
XS0794399674	18.06.2012	19.01.2023	1.500 mln	EUR	99,81	stałe 3,750	roczna	3,774	Euro	Gielda w Luksemburgu	Barclays, Citigroup, Erste, ING
US731011AT95	17.09.2012	17.03.2023	2.000 mln	USD	98,448	stałe 3,000	półroczna	3,175	Global	Amerykańska Komisja Papierów Wartościowych + Gielda w Luksemburgu	Deutsche Bank, Goldman Sachs, HSBC
XS0841073793	09.10.2012 / 26.11.2012*	09.07.2024	2.500 mln (1.750 + 750*)	EUR	99,915 / 101,583*	stałe 3,375	roczna	3,385 / 3,210*	Euro	Gielda w Luksemburgu	Commerzbank, HSBC, ING, Societe Generale
JP561600ACB6	08.11.2012	08.11.2017	56.000 mln	JPY	100	stałe 1,050	półroczna	1,050	Samurai		Nomura, SMBC Nikko
JP561600BCB4	08.11.2012	08.11.2027	10.000 mln	JPY	100	stałe 2,500	półroczna	2,500	Samurai		Nomura
XS0874841066	15.01.2013 / 24.10.2013*	15.01.2019	1.675 mln (1.000 + 700* - 25***)	EUR	99,547 / 99,334*	stałe 1,625	roczna	1,705 / 1,759	Euro	Gielda w Luksemburgu	BNP Paribas, Citigroup, SG, Unicredit
	04.02.2013	04.02.2033	300 mln	EUR	99,151	stałe 3,300	roczna	3,359	Registered bond		Deutsche Bank
JP561600ADB4	15.11.2013	15.11.2018	50.000 mln	JPY	100	stałe 0,67	półroczna	0,670	Samurai		Daiwa, Nomura
JP561600BDB2	15.11.2013	13.11.2020	10.000 mln	JPY	100	stałe 0,91	półroczna	0,910	Samurai		Daiwa, Nomura
XS1015428821	15.01.2014	15.01.2024	2000 mln	EUR	99,727	stałe 3,000	roczna	3,032	Euro	Gielda w Luksemburgu	BNP Paribas, Citigroup, SG, Unicredit
US857524AC63	22.01.2014	22.01.2024	2000 mln	USD	99,194	stałe 4,000	półroczna	4,099	Global	Amerykańska Komisja Papierów Wartościowych + Gielda w Luksemburgu	Barclays, Citigroup, Goldman Sachs
	27.02.2014	27.02.2034	300 mln	EUR	100	stałe 3,272	roczna	3,272	Registered bond		HSBC
CH0247904557	17.09.2014	17.09.2021	500 mln	CHF	100,515	stałe 1,000	roczna	1,035	Euro	Gielda w Szwajcarii	Deutsche Bank, UBS
XS1209947271	07.04.2015	10.05.2027	1.000 mln	EUR	98,336	stałe 0,875	roczna	1,022	Euro	Gielda w Luksemburgu	Barclays, Citigroup, Santander, Societe Generale
CH0280565562	08.05.2015	08.05.2018	580 mln	CHF	100,642	stałe 0,000	roczna	-0,213	Euro	Gielda w Szwajcarii	HSBC, PKO BP
XS1288467605	09.09.2015	09.09.2025	1.000 mln	EUR	99,156	stałe 1,500	roczna	1,592	Euro	Gielda w Luksemburgu	BNP Paribas, Deutsche Bank, HSBC, JP Morgan
XS1306382364	14.10.2015	14.10.2021	1.750 mln	EUR	99,623	stałe 0,875	roczna	0,940	Euro	Gielda w Luksemburgu	Barclays, Santander, Societe Generale, UniCredit
XS1346201616	18.01.2016	19.01.2026	1.000 mln	EUR	99,613	stałe 1,500	roczna	1,542	Euro	Gielda w Luksemburgu	Citigroup, HSBC, ING, Societe Generale, UniCredit
XS1346201889	18.01.2016 / 20.04.2016*	18.01.2036	1.500 mln (750 + 750*)	EUR	98,499 / 101,571*	stałe 2,375	roczna	2,471 / 2,275*	Euro	Gielda w Luksemburgu	Citigroup, HSBC, ING, Societe Generale, UniCredit
US731011AU68	06.04.2016	06.04.2026	1.750 mln	USD	99,249	stałe 3,250	półroczna	3,339	Global	Amerykańska Komisja Papierów Wartościowych + Gielda w Luksemburgu	Barclays, BNP Paribas, Deutsche Bank, JP Morgan
	26.08.2016	26.08.2019	3.000 mln	CNY	100,000	stałe 3,400	roczna	3,400	Panda	NAFMII	Bank of China, HSBC
XS1508566392	25.10.2016	25.10.2028	750 mln	EUR	99,350	stałe 1,000	roczna	1,058	Euro	Gielda w Luksemburgu	Barclays, BNP Paribas, Citigroup, Commerzbank, Santander

ISIN	Data emisji	Data zapadalności	Wartość nominalna	Waluta	Cena emisyjna (%)	Oprocentowanie w skali roku (%)	Częstotliwość płatności odsetek	Rentowność w dniu emisji (%)	Rynek plasowania emisji	Rejestracja	Kierownik konsorcjum emisyjnego
XS1508566558	25.10.2016	25.10.2046	500 mln	EUR	97,313	stałe 2,000	roczna	2,122	Euro	Giełda w Luksemburgu	Barclays, BNP Paribas, Citigroup, Commerzbank, Santander
XS1514045613	07.11.2016	07.11.2018	250 mln	EUR	100,120	stałe 0,000	roczna	-0,060	Private placement		Barclays
XS1536786939	20.12.2016	20.12.2021	750 mln	EUR	99,343	stałe 0,500	roczna	0,634	Euro	Giełda w Luksemburgu	HSBC, JP Morgan, PKO BP

* reopening (dodatkowa emisja w ramach sprzedawanej wcześniej obligacji)

** obligacje odkupione przed terminem zapadalności

*** umorzenie Otwarte Fundusze Emerytalne

Plik zawierający szczegółowe informacje dotyczące emisji Skarbowych Papierów Wartościowych na rynkach zagranicznych znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa Finansów pod adresem: www.finance.mf.gov.pl/dlug-publiczny/obligacje-zagraniczne/baza-transakcji.

2.3.2. Przetarg odkupu SPW wyemitowanych na rynkach zagranicznych.

W 2016 roku przeprowadzono przetarg odkupu obligacji skarbowej wyemitowanej na rynki zagraniczne, nominowanej w USD. Minister Rozwoju i Finansów dokonał częściowego odkupu za gotówkę przedmiotowych obligacji przed ich terminem zapadalności.

Pierwszy taki przetarg zorganizowany został w dniu 17 grudnia 2012 roku. Kolejne dwa miały miejsce w roku 2013, jeden w 2014 oraz trzy w 2015. Formuła jest analogiczna, jak w przypadku krajowych SPW. Instrument ten wykorzystywany jest do zarządzania długiem Skarbu Państwa, a jego celem jest ograniczenie ryzyka refinansowania i bardziej efektywne wykorzystanie walut, gromadzonych na rachunkach w związku z zarządzaniem tym ryzykiem.

Tabela 15. Schemat przebiegu przetargu odkupu obligacji zagranicznych w dniu „T”.

Agent przetargu	Narodowy Bank Polski
Uczestnicy przetargu	DSPW + BGK
Format przetargu	Przetarg wielu cen - każdy uczestnik przetargu zbywa SPW po cenie, którą zgłosił w ofercie
Złożenie przez uczestników przetargu oświadczeń (zobowiązania do realizacji postanowień Regulaminu przetargów odkupu oraz danych do sporządzenia instrukcji rozliczeniowej)	Dzień „T-1”, godzina 12:00
Publikacja komunikatu o przetargu	Najpóźniej w dniu „T”
Termin składania ofert	Dzień „T”
Minimalna wartość nominalna oferty	1.000.000 (waluta)
Publikacja wyników przetargu	Dzień „T”
Przekazanie instrukcji rozliczeniowej do agenta fiskalnego	Dzień „T”
Rozliczenie przetargu	Dzień „T+2”

Tabela 16. Wyniki przetargów odkupu obligacji zagranicznych w 2016 roku.

Data przetargu	Seria	Data wykupu	Kupon	Podaż	Popyt	Odkup	Rentowność średnia
07.12.2016	USD20190715	15.07.2019	6,375%	1.000 mln USD	651 mln USD	650 mln USD	1,734%

3. RYNEK WTÓRNY SPW.

3.1. Rynek wtórny bonów skarbowych.

Obiót wtórny bonami skarbowymi realizowany jest na nieregulowanym rynku międzybankowym oraz na platformie Treasury BondSpot Poland (dawniej MTS Poland) prowadzonej przez spółkę BondSpot S.A. (dawniej MTS-CeTO S.A.). Ewidencja zawartych transakcji oraz ich rozliczanie prowadzone są przez Rejestr Papierów Wartościowych w Narodowym Banku Polskim.

W 2016 roku wartość transakcji na rynku wtórnym bonów skarbowych wyniosła 33,8 mld zł, co stanowiło 0,3% wartości transakcji zawartych na rynku skarbowych papierów wartościowych.

3.2. Rynek wtórny obligacji skarbowych.

Transakcje na rynku wtórnym obligacji skarbowych dokonywane są równolegle na następujących rynkach: nieregulowanym rynku międzybankowym, Treasury BondSpot Poland (dawniej MTS Poland) oraz na rynkach regulowanych, tworzonych przez Giełdę Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie i spółkę BondSpot S.A. (dawniej MTS-CeTO S.A.). W 2016 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, przeważająca część obrotu (96,1%) koncentrowała się na nieregulowanym rynku międzybankowym. Udział platformy elektronicznej w łącznej wartości obrotów wyniósł 3,9%, a udział obrotów na rynku regulowanym nie przekroczył 0,01%.

Tabela 17. Wartość i liczba transakcji na nieregulowanym rynku wtórnym obligacji skarbowych w 2016 roku (mln zł).

		styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	RAZEM
RAZEM	wartość	832.342	846.571	882.145	868.242	822.332	909.194	829.699	925.135	932.546	893.439	983.601	815.989	10.541.235
	liczba	32.522	30.651	31.070	30.085	27.650	31.297	29.432	28.448	32.343	29.252	33.989	29.745	366.484
Rynek międzybankowy	wartość	797.122	823.736	856.305	845.137	795.317	870.042	803.229	890.320	876.376	857.129	933.793	785.757	10.134.262
	liczba	29.549	28.448	29.080	27.874	25.517	28.068	27.599	25.440	28.101	26.750	30.511	27.162	334.099
TBS Poland	wartość	35.220	22.835	25.840	23.105	27.015	39.153	26.470	34.815	56.170	36.310	49.808	30.233	406.973
	liczba	2.973	2.203	1.990	2.211	2.133	3.229	1.833	3.008	4.242	2.502	3.478	2.583	32.385

Wykres 1. Wartość i liczba transakcji na nieregulowanym rynku wtórnym obligacji skarbowych w 2016 roku (mln zł).

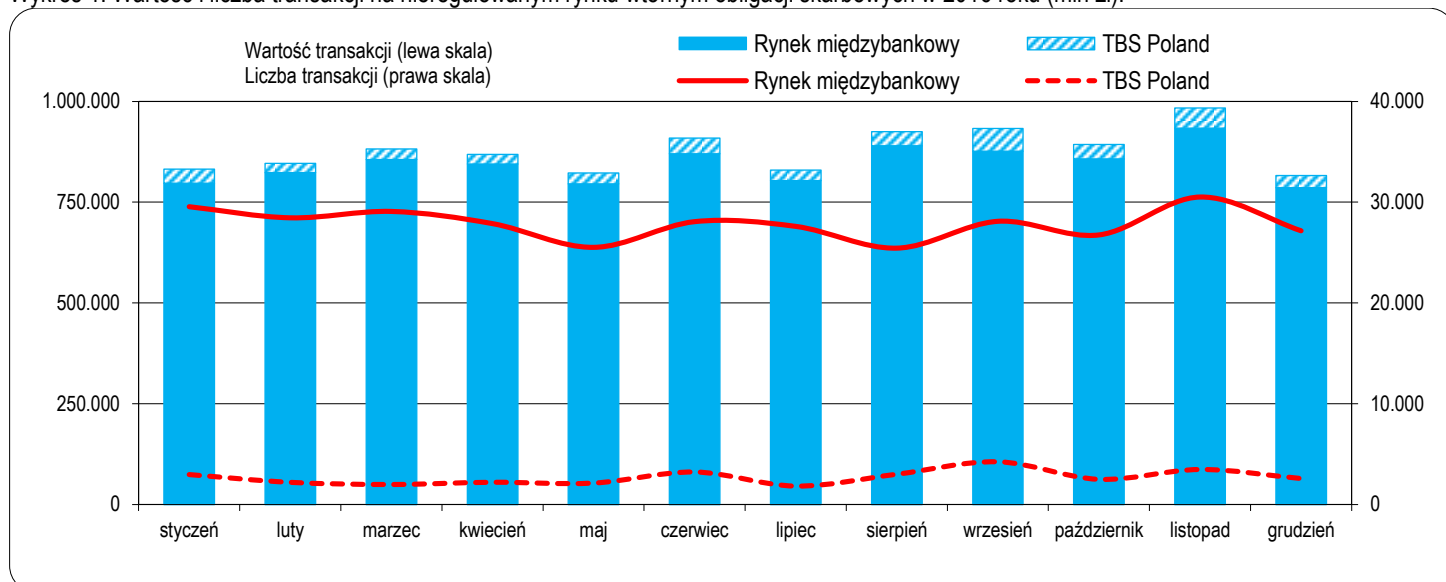
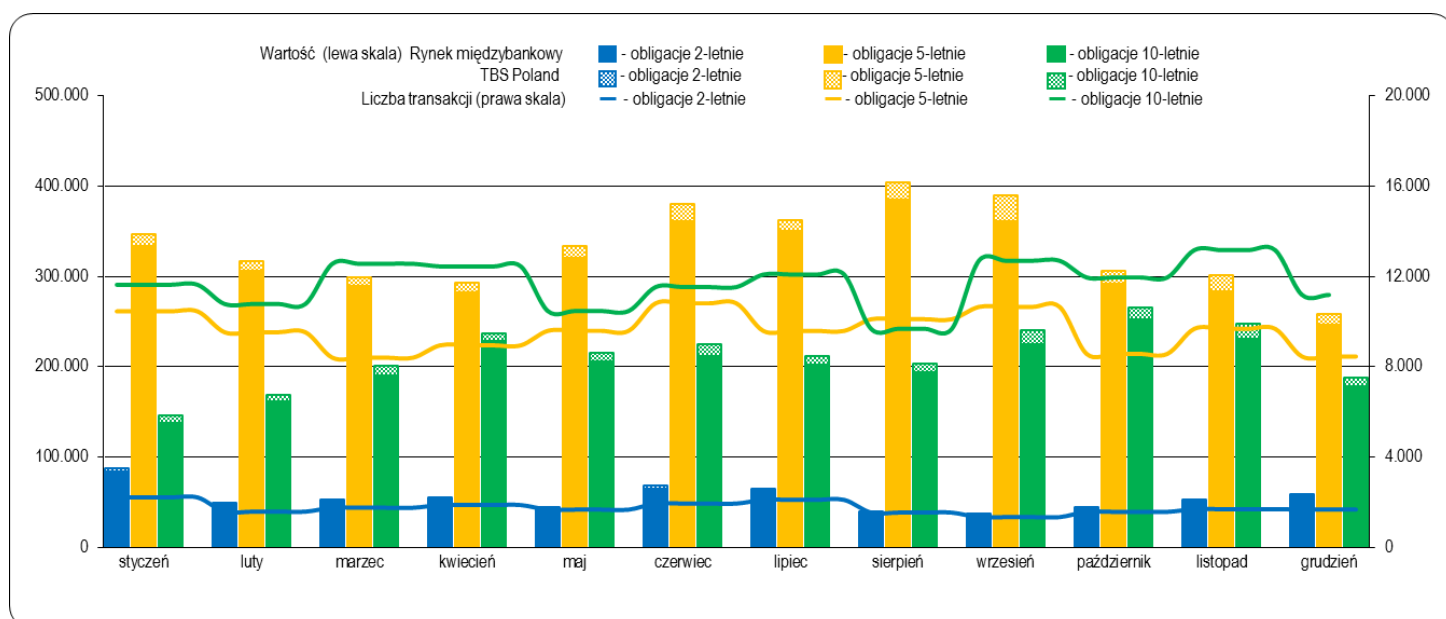

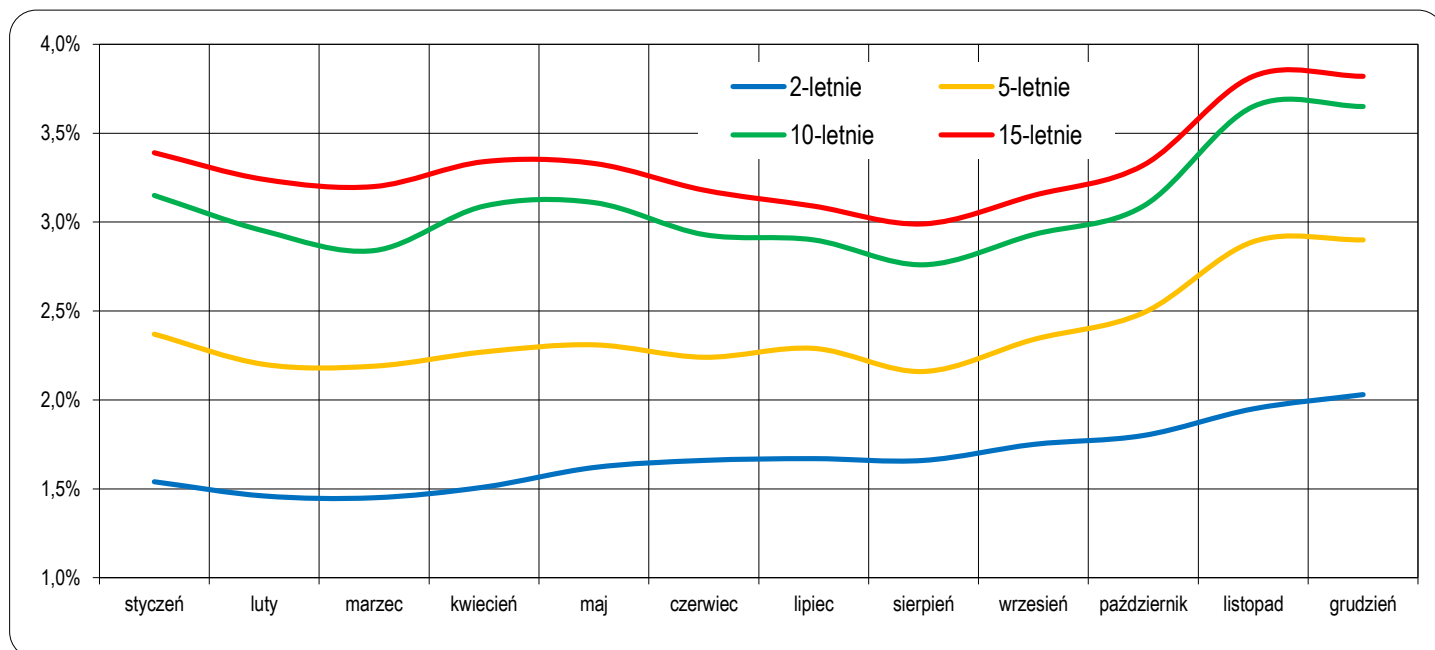
Tabela 18. Wartość i liczba transakcji na nieregulowanym rynku wtórnym stałokuponowych obligacji skarbowych w 2016 roku (mln zł).

Typ obligacji			styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	RAZEM
2-letnie	Rynek międzybankowy	Wartość	83.534	47.258	50.546	53.146	41.815	64.519	61.709	37.936	34.854	42.623	50.008	57.187	625.136
		Liczba	2.083	1.527	1.685	1.811	1.563	1.772	2.003	1.466	1.259	1.499	1.600	1.638	19.906
	TBS Poland	Wartość	3.393	840	1.650	1.130	1.775	3.033	2.163	1.065	2.078	1.193	2.260	758	21.335
		Liczba	134	60	75	69	114	173	107	79	85	80	96	41	1.113
RAZEM		Wartość	86.926	48.098	52.196	54.276	43.590	67.552	63.871	39.001	36.931	43.816	52.268	57.944	646.471
		Liczba	2.217	1.587	1.760	1.880	1.677	1.945	2.110	1.545	1.344	1.579	1.696	1.679	21.019
5-letnie	Rynek międzybankowy	Wartość	332.945	305.568	289.281	281.505	320.189	359.992	349.395	384.989	360.153	291.136	283.422	245.440	3.804.014
		Liczba	9.513	8.751	7.830	8.129	8.745	9.593	9.059	8.767	8.708	7.581	8.436	7.485	102.597
	TBS Poland	Wartość	12.695	10.748	8.653	10.390	13.460	19.528	12.300	18.308	28.778	14.970	17.505	12.468	179.800
		Liczba	938	780	575	823	848	1.217	531	1.338	1.944	994	1.246	969	12.203
RAZEM		Wartość	345.640	316.316	297.933	291.895	333.649	379.520	361.695	403.296	388.931	306.106	300.927	257.908	3.983.814
		Liczba	10.451	9.531	8.405	8.952	9.593	10.810	9.590	10.105	10.652	8.575	9.682	8.454	114.800
10-letnie	Rynek międzybankowy	Wartość	136.819	161.104	190.173	228.316	205.424	211.075	202.192	193.618	224.568	251.397	230.211	177.552	2.412.450
		Liczba	10.627	9.828	11.615	11.407	9.485	10.065	11.169	8.567	11.096	10.852	11.646	10.017	126.374
	TBS Poland	Wartość	9.075	6.665	10.095	8.540	9.578	12.810	9.065	8.988	15.535	13.698	17.465	10.413	131.925
		Liczba	1.005	953	946	1.036	985	1.466	915	1.114	1.599	1.105	1.521	1.165	13.810
RAZEM		Wartość	145.894	167.769	200.268	236.856	215.002	223.885	211.257	202.605	240.103	265.095	247.676	187.965	2.544.375
		Liczba	11.632	10.781	12.561	12.443	10.470	11.531	12.084	9.681	12.695	11.957	13.167	11.182	140.184

Wykres 2. Wartość i liczba transakcji na nieregulowanym rynku wtórnym stałokuponowych obligacji skarbowych w 2016 roku (mln zł).

Wykres 3. Rentowność obligacji stałokuponowych na rynku wtórnym w 2016 roku (rentowność kupna na koniec miesiąca).

3.3. Rynek wtórny SPW wyemitowanych na rynkach zagranicznych.

Obligacje zagraniczne emitowane przez Skarb Państwa w latach 1995-2016 są zarejestrowane na zagranicznych giełdach papierów wartościowych, jednak obrót tymi walorami koncentruje się na nieregulowanych rynkach międzybankowych, charakteryzujących się znacznym stopniem decentralizacji oraz dużą ilością instytucji aktywnie uczestniczących

w transakcjach. Te cechy rynków międzybankowych sprawiają, iż obserwacja wartości obrotów dla poszczególnych emisji jest bardzo utrudniona i praktycznie jedynym możliwym do monitorowania parametrem opisującym zachowanie się obligacji jest wysokość marży (tzw. spread) ponad stopę bazową, czyli rentowność obligacji o zbliżonym terminie wykupu uważanej za najbardziej bezpieczną (względnie powyżej odpowiedniej stopy swapowej). Rozliczenia transakcji zawartych na obligacjach zagranicznych są realizowane przez: Euroclear i Clearstream, Depository Trust Company, Japan Securities Depository Centre, Interbank Market Clearing House.

3.4. Transakcje typu Sell-Buy-Back z Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

Bank Gospodarstwa Krajowego oferuje możliwość zawierania transakcji typu Sell-Buy-Back na Skarbowych Papierach Wartościowych. Uczestnikami systemu transakcji są Dealerzy Skarbowych Papierów Wartościowych (DSPW) oraz Kandydaci na DSPW. Głównym celem uruchomienia systemu jest wspieranie mechanizmu rozrachunku transakcji na obligacjach skarbowych w sytuacji czasowej i istotnie ograniczonej dostępności obligacji danej serii na rynku wtórnym w efekcie występowania przewagi popytu nad podażą. Zawierane przez BGK transakcje typu SBB nie zastępują rynku transakcji SBB, a jedynie stanowią wsparcie w sytuacjach napięć, których rynek sam nie może rozwiązać.

W 2016 roku zawarto 87 transakcji Sell-Buy-Back na łączną kwotę 4,445 mln zł.

4. ZADŁUŻENIE SKARBU PAŃSTWA.

Tabela 19. Zadłużenie Skarbu Państwa według kryterium miejsca emisji w układzie według instrumentów (nominał, mln zł).

Wyszczególnienie	XII 2014	XII 2015	XII 2016
Zadłużenie Skarbu Państwa	779.938	834.551	928.666
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	503.079	543.262	609.203
1. Zadłużenie z tytułu SPW	491.841	523.695	587.935
1.1. Rynkowe SPW	482.943	513.385	576.701
oprocentowanie stałe - nieindeksowane	369.850	384.567	427.487
bony skarbowe	-	-	-
obligacje OK	47.076	38.928	47.852
obligacje PS	149.302	172.868	176.174
obligacje DS	140.568	139.393	169.728
obligacje WS	32.904	33.378	33.733
oprocentowanie stałe - indeksowane	7.779	7.677	4.450
obligacje IZ	7.779	7.677	4.450
oprocentowanie zmienne	105.314	121.140	144.765
obligacje TZ	71	-	-
obligacje WZ	105.243	121.140	144.765
1.2. Oszczędnościowe SPW	8.898	10.310	11.234
oprocentowanie stałe	2.720	4.147	5.096
obligacje KOS	2.234	2.792	5.096
obligacje DOS	485	1.356	-
oprocentowanie zmienne	6.179	6.163	6.138
obligacje TOZ	456	534	557
obligacje COI	1.807	1.656	1.516
obligacje ROS	-	-	2
obligacje EDO	3.915	3.972	4.061
obligacje ROD	-	-	2
2. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	11.238	19.567	21.268

Wyszczególnienie	XII 2014	XII 2015	XII 2016
depozyty jsfp	11.219	15.445	17.203
depozyty sądowe	-	4.096	4.053
zobowiązania wymagalne	16	22	9
inne	4	3	3
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	276.859	291.288	319.463
1. Zadłużenie z tytułu SPW	208.420	215.629	241.488
1.1. Rynkowe SPW	208.420	215.629	241.488
oprocentowanie stałe	206.804	215.629	241.488
EUR	127.537	140.382	156.707
USD	52.066	49.544	57.674
CHF	14.356	12.330	11.446
JPY	12.845	13.373	13.856
CNY	-	-	1.805
oprocentowanie zmienne	1.616	0	0
USD	287	-	-
CHF	1.329	-	-
2. Kredyty zagraniczne	68.439	75.653	77.959
oprocentowanie stałe	18.401	17.931	21.185
EUR	18.384	17.931	21.185
JPY	17	-	-
oprocentowanie zmienne	50.039	57.721	56.774
EUR	50.039	57.721	56.774
3. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	0	7	16

Tabela 20. Zadłużenie Skarbu Państwa w układzie podmiotowym (nominał, mln zł).

Wyszczególnienie	KRAJOWY SEKTOR BANKOWY			KRAJOWY SEKTOR POZABANKOWY			INWESTORZY ZAGRANICZNI			RAZEM		
	XII 2014	XII 2015	XII 2016	XII 2014	XII 2015	XII 2016	XII 2014	XII 2015	XII 2016	XII 2014	XII 2015	XII 2016
	Zadłużenie Skarbu Państwa	165.723	184.178	250.922	157.323	165.915	182.151	456.893	484.458	495.593	779.938	834.551
1. Krajowe SPW	150.800	171.500	235.521	145.055	145.436	159.858	195.986	206.760	192.556	491.841	523.695	587.935
1.1. Rynkowe SPW	150.800	171.500	235.521	136.172	135.140	148.642	195.971	206.745	192.538	482.943	513.385	576.701
bony skarbowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
obligacje OK	15.411	13.946	27.716	14.849	10.751	12.854	16.817	14.232	7.282	47.076	38.928	47.852
obligacje PS	41.460	57.423	70.558	39.478	43.653	39.470	68.364	71.792	66.145	149.302	172.868	176.174
obligacje DS	23.822	20.737	33.703	37.297	30.865	37.440	79.450	87.792	98.585	140.568	139.393	169.728
obligacje WS	2.976	2.879	3.557	15.457	16.385	17.014	14.471	14.114	13.161	32.904	33.378	33.733
obligacje IZ	839	1.501	1.226	2.478	2.898	2.120	4.462	3.278	1.104	7.779	7.677	4.450
obligacje TZ	-	-	-	71	-	-	-	-	-	71	0	0
obligacje WZ	66.293	75.015	98.761	26.543	30.588	39.743	12.407	15.538	6.261	105.243	121.140	144.765
1.2. Oszczędnościowe SPW	0	0	0	8.883	10.296	11.216	15	14	18	8.898	10.310	11.234
obligacje KOS	-	-	-	485	1.355	-	0	1	-	485	1.356	0
obligacje DOS	-	-	-	2.232	2.789	5.088	2	3	7	2.234	2.792	5.096
obligacje TOZ	-	-	-	456	534	557	0	0	1	456	534	557
obligacje COI	-	-	-	1.802	1.654	1.515	5	3	1	1.807	1.656	1.516
obligacje ROS	-	-	-	-	-	2	-	-	0	0	0	2
obligacje EDO	-	-	-	3.907	3.965	4.053	8	8	9	3.915	3.972	4.061
obligacje ROD	-	-	-	-	-	2	-	-	-	0	0	2
2. Zagraniczne SPW	14.923	12.678	15.401	1.030	925	1.042	192.467	202.027	225.045	208.420	215.629	241.488
3. Kredyty zagraniczne	0	0	0	0	0	0	68.439	75.653	77.959	68.439	75.653	77.959
Międzynarodowe Instytucje Finansowe	-	-	-	-	-	-	68.422	75.653	77.959	68.422	75.653	77.959
pozostałe	-	-	-	-	-	-	17	-	-	17	0	0
4. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	0	0	0	11.238	19.554	21.251	0	19	33	11.238	19.573	21.284
depozyty jsfp	-	-	-	11.219	15.445	17.203	-	-	-	11.219	15.445	17.203
depozyty sądowe	-	-	-	-	4.084	4.036	-	13	17	0	4.096	4.053
zobowiązania wymagalne	-	-	-	16	22	9	-	7	16	16	28	25
inne	-	-	-	4	3	3	-	-	-	4	3	3

Tabela 21. Zadłużenie Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji oraz faktycznych terminów wykupu (nominał, mln zł).

Wyszczególnienie	XII 2014	XII 2015	XII 2016
Razem	779.938	834.551	928.666
do 1 roku (włącznie)	87.757	110.837	99.061
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	186.882	177.416	224.640
od 3 do 5 lat (włącznie)	179.954	184.306	238.075
od 5 do 10 lat (włącznie)	251.593	294.648	296.388
powyżej 10 lat	73.752	67.343	70.503
I. Zadłużenie krajowe	503.079	543.262	609.203
do 1 roku (włącznie)	71.829	94.157	82.953
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	150.813	142.255	169.254
od 3 do 5 lat (włącznie)	131.862	121.878	168.779
od 5 do 10 lat (włącznie)	125.580	163.382	170.928
powyżej 10 lat	22.996	21.589	17.288
1.1. SPW rynkowe	482.943	513.385	576.701
o oprocentowaniu stałym	369.850	384.567	427.487
do 1 roku (włącznie)	52.940	66.510	46.874
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	123.409	98.665	120.717
od 3 do 5 lat (włącznie)	87.073	89.150	120.708
od 5 do 10 lat (włącznie)	83.433	111.405	121.900
powyżej 10 lat	22.996	18.837	17.287

Wyszczególnienie	XII 2014	XII 2015	XII 2016
indeksowane	7.779	7.677	4.450
do 1 roku (włącznie)		4.672	
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	4.747		
od 3 do 5 lat (włącznie)	0	0	0
od 5 do 10 lat (włącznie)	3.032	3.005	4.450
o oprocentowaniu zmiennym	105.314	121.140	144.765
do 1 roku (włącznie)	6.093	0	12.409
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	19.208	40.082	42.829
od 3 do 5 lat (włącznie)	43.108	31.169	46.583
od 5 do 10 lat (włącznie)	36.905	47.137	42.944
powyżej 10 lat	0	2.752	
1.2. SPW oszczędnościowe	8.898	10.310	11.234
o oprocentowaniu stałym	2.720	4.147	5.096
do 1 roku (włącznie)	1.050	2.521	1.595
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	1.669	1.627	3.500
o oprocentowaniu zmiennym	6.179	6.163	6.138
do 1 roku (włącznie)	507	888	806
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	1.780	1.881	2.208
od 3 do 5 lat (włącznie)	1.682	1.559	1.488
od 5 do 10 lat (włącznie)	2.211	1.835	1.634
powyżej 10 lat			2
2. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	11.238	19.567	21.268
do 1 roku (włącznie)	11.238	19.567	21.268
II. Zadłużenie zagraniczne	276.859	291.288	319.463
do 1 roku (włącznie)	15.929	16.680	16.108
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	36.069	35.161	55.386
od 3 do 5 lat (włącznie)	48.092	62.428	69.295
od 5 do 10 lat (włącznie)	126.013	131.266	125.459
powyżej 10 lat	50.756	45.754	53.214
1. Obligacje zagraniczne	208.420	215.629	241.488
o oprocentowaniu stałym	206.804	215.629	241.488
do 1 roku (włącznie)	13.576	11.863	13.191
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	26.900	26.724	43.437
od 3 do 5 lat (włącznie)	36.678	49.559	55.696
od 5 do 10 lat (włącznie)	101.961	107.681	101.195
powyżej 10 lat	27.689	19.802	27.969
o oprocentowaniu zmiennym	1.616	0	0
do 1 roku (włącznie)	1.616	0	0
2. Kredyty zagraniczne	68.439	75.653	77.959
o oprocentowaniu stałym	18.401	17.931	21.185
do 1 roku (włącznie)	1.319	3.737	1.525
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	5.207	5.179	7.655
od 3 do 5 lat (włącznie)	5.005	2.394	2.287
od 5 do 10 lat (włącznie)	4.555	4.627	6.077
powyżej 10 lat	2.315	1.994	3.642
o oprocentowaniu zmiennym	50.039	57.721	56.774
do 1 roku (włącznie)	1.034	1.074	1.377
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	2.346	3.258	4.295
od 3 do 5 lat (włącznie)	6.410	10.474	11.312
od 5 do 10 lat (włącznie)	19.496	18.958	18.188
powyżej 10 lat	20.752	23.958	21.604
3. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	0	7	16
do 1 roku (włącznie)	0	7	16

Tabela 22. Zadłużenie sektora finansów publicznych wg kryterium miejsca emisji (nominał, mln zł).

Wyszczególnienie	XII 2014	XII 2015	XII 2016
Zadłużenie sektora finansów publicznych	826.775	877.282	965.198
Zadłużenie krajowe	534.793	570.483	630.171
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	480.302	511.789	574.284
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	52.550	52.817	50.126
3. Pozostały dług sektora finansów publicznych	1.941	5.877	5.760
Zadłużenie zagraniczne	291.982	306.800	335.027
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	208.770	215.979	241.851
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	83.203	90.809	93.153
3. Pozostały dług sektora finansów publicznych	10	12	24

Tabela 23. Zadłużenie sektora finansów publicznych wg kryterium rezydenta (nominał, mln zł).

Wyszczególnienie	XII 2014	XII 2015	XII 2016
Zadłużenie sektora finansów publicznych	826.775	877.282	965.198
Zadłużenie krajowe	354.759	377.300	454.024
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	300.269	318.620	398.154
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	52.550	52.817	50.126
3. Pozostały dług sektora finansów publicznych	1.941	5.864	5.743
Zadłużenie zagraniczne	472.015	499.982	511.174
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	388.803	409.149	417.980
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	83.203	90.809	93.153
3. Pozostały dług sektora finansów publicznych	10	24	41

Tabela 24. Zadłużenie sektora finansów publicznych – przed konsolidacją (nominał, mln zł).

Wyszczególnienie	XII 2014	XII 2015	XII 2016
Zadłużenie sektora finansów publicznych	898.851	958.979	1.051.239
1. Zadłużenie sektora rządowego	781.783	836.427	930.432
1.1. Skarb Państwa	779.938	834.551	928.666
1.2. Państwowe fundusze celowe z osobowością prawną	0	0	0
1.3. Państwowe szkoły wyższe	533	529	370
1.4. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	1.290	1.293	1.382
1.5. Państwowe instytucje kultury	9	10	5
1.6. PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	6	37	2
1.7. Pozostałe państwowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek prawa handlowego	7	8	8
2. Zadłużenie sektora samorządowego	77.147	77.125	74.402
2.1. Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	72.451	72.030	69.416
2.2. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	4.039	4.257	4.272
2.3. Samorządowe instytucje kultury	87	80	52
2.4. Pozostałe samorządowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek prawa handlowego	570	758	663
3. Zadłużenie sektora ubezpieczeń społecznych	39.921	45.427	46.405
3.1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych	0	0	0
3.2. Fundusze zarządzane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	39.921	45.427	46.405
3.3. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	0	0	0
3.4. Narodowy Fundusz Zdrowia	0	0	0

Tabela 25. Zadłużenie sektora finansów publicznych – po konsolidacji (nominał, mln zł).

Wyszczególnienie	XII 2014	XII 2015	XII 2016
Zadłużenie sektora finansów publicznych	826.775	877.282	965.198
1. Zadłużenie sektora rządowego	754.993	805.109	895.558
1.1. Skarb Państwa	753.332	803.372	893.893
1.2. Państwowe fundusze celowe z osobowością prawną	0	0	0
1.3. Państwowe szkoły wyższe	478	479	333
1.4. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	1.172	1.213	1.327
1.5. Państwowe instytucje kultury	2	7	0
1.6. PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	6	36	1
1.7. Pozostałe państwowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek prawa handlowego	2	2	4
2. Zadłużenie sektora samorządowego	71.663	72.073	69.561
2.1. Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	68.267	68.352	65.843
2.2. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	3.331	3.625	3.647
2.3. Samorządowe instytucje kultury	62	63	36
2.4. Pozostałe samorządowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek prawa handlowego	3	33	35
3. Zadłużenie sektora ubezpieczeń społecznych	119	101	79
3.1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych	0	0	0
3.2. Fundusze zarządzane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	119	101	79
3.3. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	0	0	0
3.4. Narodowy Fundusz Zdrowia	0	0	0

Tabela 26. Informacja o zadłużeniu w relacji do PKB.

	2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	Kwota w mln PLN	Relacja do PKB (%)	Kwota w mln PLN	Relacja do PKB (%)	Kwota w mln PLN	Relacja do PKB (%)	Kwota w mln PLN	Relacja do PKB (%)	Kwota w mln PLN	Relacja do PKB (%)	Kwota w mln PLN	Relacja do PKB (%)	Kwota w mln PLN	Relacja do PKB (%)	Kwota w mln PLN	Relacja do PKB (%)	Kwota w mln PLN	Relacja do PKB (%)	Kwota w mln PLN	Relacja do PKB (%)	Kwota w mln PLN	Relacja do PKB (%)
Dług Skarbu Państwa	478.526	44,7%	501.531	42,2%	569.946	44,3%	631.508	46,0%	701.851	48,6%	771.128	49,2%	793.854	48,7%	838.025	50,6%	779.938	45,4%	834.551	46,4%	928.666	50,2%
Państwowy dług publiczny	506.264	47,3%	527.442	44,4%	597.764	46,5%	669.876	48,8%	747.899	51,7%	815.346	52,0%	840.477	51,6%	882.293	53,3%	826.775	48,1%	877.282	48,8%	965.198	52,1%
Dług sektora General Government	502.261	46,9%	524.400	44,2%	595.380	46,3%	678.328	49,4%	767.844	53,1%	847.706	54,1%	875.085	53,7%	922.755	55,7%	863.963	50,2%	919.576	51,1%	1.006.272	54,4%
PKB	1.069.824		1.187.605		1.286.069		1.372.208		1.445.297		1.566.813		1.629.392		1.656.842		1.719.704		1.799.321		1.851.200	

Tabela 27. Różnice pomiędzy PDP a długiem sektora instytucji rządowych i samorządowych (nominał, mln zł).

Wyszczególnienie	XII 2014	XII 2015	XII 2016
Państwowy dług publiczny	826.775	877.282	965.198
1) Dostosowania zakresu sektora	38.912	44.016	43.211
Zadłużenie Krajowego Funduszu Drogowego	31.626	33.312	38.467
Skarbowe papiery wartościowe w posiadaniu funduszy umiejscowionych w BGK	-1.211	-1.411	-1.384
Nabycie aktywów infrastrukturalnych (autostrady)	11.262	11.023	10.699
Bankowy Fundusz Gwarancyjny	-14.296	-14.040	-18.255
Przedsiębiorstwa publiczne zaliczone do sektora instytucji rządowych i samorządowych	11.532	15.131	13.685
2) Różnice dotyczące tytułów dłużnych	-1.724	-1.722	-2.137
Zobowiązania wymagalne	-1.947	-1.795	-1.734
Gwarancje - przejęcie zadłużenia	0	0	0
Zrestrukturizowane/zrefinansowane kredyty handlowe, leasing zwrotny i inne	524	556	678
Instrumenty pochodne	-301	-483	-1.081
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych	863.963	919.576	1.006.272

Na stronie internetowej Ministerstwa Finansów znajdują się aktualne pliki zawierające dane dotyczące [zadłużenia Skarbu Państwa oraz sektora finansów publicznych](#).

5. STRUKTURA INSTYTUCJONALNA RYNKU SPW.

Podstawami prawnymi dla funkcjonowania głównych instytucji rynku kapitałowego są:

- a) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych,
- b) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi,
- c) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o nadzorze nad rynkiem kapitałowym,
- d) Ustawa z dnia 21 lipca 2006 roku o nadzorze nad rynkiem finansowym.

Z rynkiem polskich SPW, od strony jego organizacji oraz nadzoru związane są przede wszystkim następujące podmioty:

- a) Minister Finansów³, reprezentujący Skarb Państwa - emitent SPW, zarządzający długiem publicznym,
- b) Narodowy Bank Polski (NBP) – agent emisji SPW oferowanych na krajowym rynku hurtowym, pełniący również obsługę kasową budżetu państwa,
- c) Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) – instytucja kontroli i nadzoru nad publicznym rynkiem papierów wartościowych oraz jego instytucjami,
- d) Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (KDPW) – instytucja depozytowo-rozliczeniowa papierów wartościowych, w tym obligacji skarbowych,
- e) Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (GPW) – instytucja organizująca regulowany rynek wtórny papierów wartościowych, w tym obligacji skarbowych,
- f) Dealerzy SPW – banki uczestniczące w rynku pierwotnym SPW dla inwestorów instytucjonalnych,
- g) Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. (PKO BP S.A.) – agent emisji obligacji detalicznych,
- h) Bank Gospodarstwa Krajowego – agent płatniczy części zadłużenia zagranicznego Skarbu Państwa (w tym obligacji skarbowych wyemitowanych na rynku zagranicznym),
- i) BondSpot S.A. – organizator rynku wtórnego Tresury BondSpot Poland obejmującego hurtowy rynek obrotu obligacjami i bonami skarbowymi,
- j) Podmioty krajowe i zagraniczne – główni uczestnicy rynku SPW,
- k) Przedsiębiorstwa maklerskie – podmioty pośredniczące w obrocie na pierwotnym i wtórnym rynku papierów wartościowych,
- l) Instytucje uczestniczące w emisjach obligacji zagranicznych.

5.1. Użyteczne adresy:

Ministerstwo Finansów
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa
tel: +48 (22) 694 55 55
www.finance.mf.gov.pl

Narodowy Bank Polski
ul. Świętokrzyska 11/21
00-049 Warszawa
tel: +48 (22) 185 10 00
www.nbp.pl

REUTERS – strona [PLMINFIN](#)

BLOOMBERG – strona [PLMF](#)

Giełda Papierów Wartościowych S.A.
w Warszawie
ul. Książęca 4
00-498 Warszawa
tel: +48 (22) 628 32 32
www.gpw.com.pl

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.
ul. Książęca 4
00-498 Warszawa
tel: +48 (22) 537 93 43
www.kdpw.pl

Strona o obligacjach skarbowych dla inwestorów indywidualnych:
www.obligacjeskarbowe.pl

Komisja Nadzoru Finansowego
Plac Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa
tel: +48 (22) 262 50 00
www.knf.gov.pl

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.
ul. Puławska 15
02-515 Warszawa
tel. +48 801 302 302 (infolinia)
tel. +48 (81) 535 65 65
www.pkobp.pl

BondSpot S.A.
ul. Książęca 4
00-498 Warszawa
tel: +48 (22) 537 74 00
www.bondspot.pl

CDM Pekao S.A.
ul. Wołoska 18
02-675 Warszawa
tel: +48 (22) 821 88 70
www.cdmpekao.com.pl

³ Od 28 września 2016 r. Minister Rozwoju i Finansów